Dikter

AF
C.D. AF WIRSEN

Tredje upplagan.

Stockholm
Jos. Seligmann och C:is förlag.

Förord till den elektroniska utgåvan

Under arbete...

Islossning.

Länge, länge har jag velat Under tankens isar tunga, Under lifvets hvardagsvärf Binda sångens våg, som brusar, Binda tusen yra drömmar Under kamp för nyttans skärf.

Har jag irrat, har jag felat, Då jag ändtligt vågat sjunga, Sprängande de hårda band? Är en villa allt som tjusar? Bör jag fängsla dessa strömmar Se'n de kysst en blommig strand?Hård är vintern, o mitt hjerta; Skall du återse dess töcken, Fast du skådat vårens dag? Skall jag bjuda och befalla Snön och isarne att kufva Åter barnen af mitt jag?

Höjd af salighet och smärta, Himlens hägring i min öcken, Ar jag värd att njuta dig? Få de yta böljor svalla, Får jag andas vårens ljufva Fläktar på min dunkla stig?

Hvarför fråga? Kan jag hindra Maj att komma, is att brista, Ros att knoppas, våg att fly? Magten gått ur tviflarns händer, Och att vintern lyktat, bringar Jag mitt tack till himlens sky.Tag mitt löfte! Jag vill lindra, Hvar jag mägtar, till mitt sista, Med min sång mitt slägtes nöd, Jag vill sjunga Edens stränder, Jag vill ge den fallne vingar, Lif åt den, som synes död.

Hvad du liknar.

Der står på skäret ett kapell, Det blickar mildt från klippans häll, Och hafvets vind, så frisk och sval, Omfläktar spira och portal.

På takets krans så ljuft, så tryggt Ha hafvets foglar nästen byggt; Så bygga mina tankar bo, Från vind och våg, hos dig i ro!

När mildt kapellets orgel rörs, När andaktsfull din stämma hörs, Då glömmer fogeln blåsigt haf, Då tystnar hjertats oro af.Du ljufva hem, du vän så blid, Du hvita bo för helgonfrid, Hur tryggt, hur godt hos dig det är På lifvets vågomflutna skär!

Den sjuka flickans sång.

Tysta minne af flydda dagar, Som i djupet af hjertat klagar, Hvad du bådar jag anar nog; Ack, du qvider som fogeln qvider När i kulna novembertider Han förglömt sig i nordanskog.

Om han flaxar med frusna vingar, Om till söder hans längtan svingar Långt från dimmor och långt från snö, Intet hjelper. För sent att fara! Om han flöge, han skulle bara Under frostiga skurar dö,O, när intet dig mer kan rädda, Då är bättre att tyst dig bädda Under granen i ro till slut, Fogel, bättre att barmen luta Tätt mot mossan och

blicken sluta Och i toner få andas ut!

Den döda.

Bevara ren din barndoms ljufva tro, . Förutan den fins ej på jorden ro. Bevara jemt din första kärlek ren, Förutan den är hvarje glädje sken!

Jag egde en vän, i hans hjerta jag såg, Ett skimmer af snö öfver sinnet låg.

Han glömde i lifvets mödor och lust Sitt hjertas frid vid sirenernas kust.

Nu är han väl ärad och glad och rik, Nu är han väl alla de andra lik.

Men stundom i nöjets rus han känt Som flöge i hjertat en dörr på glänt,En dörr till ett hemligt rum i hans själ, Som annars han bommat och reglat väl.

Der ligger på bår i brudlig skrud Hans barndomstro, hans minne af Gud.

O helga gemak, o slocknade hopp, O dörr, som i skärande ljud går opp!

O heliga frid i svepning af snö, O löften om nåd, som i synden dö!

Hon sofver så djupt, hon vakna ej skall, Han sjelf henne dödat. Hon hvilar så kall.

Bevara ren din barndoms ljufva tro, Förutan den fins ej på jorden ro. Bevara jemt din första kärlek ren, Förutan den är hvarje glädje sken.Den gamla domen.

En nya tidens man till ordet tog: »Att bygga domen färdig, vore galet, Man har af gamla kyrkor öfvernog — Hvad skada så att öda kapitalet!

»Hvad gammal vantro! Tänk hvad pengar gör Ej hela summan, dumt ur handeln dragen! Det är ju tydligt, att det hela hör Till de improduktiva företagen.»

Så sagdt, till börsens ädla lyckospel Bland penningmän af tredje klass han löper, Och sist en ring med blänkande juvel Han i butiken åt sin Phryne köper.Ja, du har rätt. Bryt ner det gamla skrället, Bryt sönder rosor, bågar och portal Och pelarstöden, — och för upp i stället En jättestor förlustelselokal!

Grip verket an! Du pengar nog förtjenar, Om på entreprenad du saken tar! Hur präktigt, när på korets vigda stenar Hetärers dans vid festbelysning drar!

Ställ upp i midten sist den gyllne kalfven! Låt brusa Offenbachska toners ljud! De passa ej, de götiskt stränga hvalfven, För Mammons ätt, för menskor utan Gud.Utsigt.

Hur kall, hur mörk din stig på jorden leder, Hur tunga sorger än din glädje kränkte, Hur bitter kalk än ödets tärnor skänkte, Som skoningslöst på svärmarn blicka neder.

Har du ej märkt att, bäst du sorgsen beder Och ofta förr'n din skumma tanke tänkte, Med ens en himmelsk syn för ögat blänkte, Som utsigt hän i nya rymder breder?

Så från Sorrentos höjd till hafvets yta Jag steg i gångar ned, som dunkelt stupa, Dem menskokraft i klippans sköt måst bryta.

Men plötsligt sågs ur hvalfven himlens kupa, Vesuvens spets, der blåa hvirflar flyta, Och golfens rund, den azurblåa, djupa.

Skogens goda fée.

Der bland furor orren spelar,

Der den ömma trast fördelar

Sina toners lust och qval,

Der mot häll, som öfverhänger,

Vilda hallonbusken klänger,

Har jag bott i åratal,

Och jag vet hvar smultron glöda

Mer än eljes purpurröda,

Vet hvar dolda källor flöda

Med en dryck, oändligt sval.Medan nattvioler dofta, Komma vilda dufvor ofta För att matas af min hand. När min stämma vänligt kallar, Mellan solförgylda tallar Blickar elgen fram ibland. Sjunger jag vid skogens stränder, Medan månen strålar sänder, Kommer lätt en kull af änder För att lyss vid fjärdens rand.

Nalkas från den granna verlden Något fjäsadt barn af flärden, Någon vän af stoj och hån, In i mina skrymslen djupa Far jag skygg och hufvudstupa, Stum och sorgsen, derifrån. Ej hans blick, som nöjet mattar, Mina enkla fröjder fattar, At min ljusa frid han skrattar, Lustans högtförnäme son.Men ett barn jag tröstar trogen, När af våda midt i skogen Det i kras sin bunke slog, Och åt hjon, som går och vallar Och sin stilla visa trallar, Ofta nog jag vänligt log, Och åt odlarns unga dotter, Som går hem från ängens slåtter, Ger jag lifvets bästa lotter, Ger jag kärleks lycka nog.

Och ibland — ack, alltför sällan! Har jag sett vid svala källan Skalden stå, min hjertanskär. Om hans ögon, bäst han njuter, Mina händer tätt jag sluter, Hviskar: »gissa hvem det är!» Och han svarar: »Länge gömda, Underbara, evigt drömda, Sällan sedda, aldrig glömda! Det är du, min själs begär!»När han löser mina händer Och förtjust till mig sig vänder, Ofta redan flydd är jag. Väl han klagar: hårda sköna! Men jag vet att hemligt löna: I hans drömmar natt och dag Gjuter mildt jag skogens tjusning. Skuggors lek och dagrars ljusning, Källors sorl och tallars susning . Blandas i hans harposlag.Det bästa.

Whatever fades, but fading pleasure brings. Sidney.

O gioia! O ineffabile allegrezza! O vita intera d'amore e di pace! O senza brama sicura ricchezza.

Dante, Parad.

Du frågat har hvad bäst och ljufvast är, Hvad lifvet eger som sitt skönsta smycke. Hvad skall jag svara? Mycket du begär, Och svaren vexla efter smak och tycke.

Hur mycket skönt, hvarthän vårt öga ser I diktens parker, i naturens rike. Hur skönt, när milda aftonstjernan ler, Hur skönt, när solen lyser utan like.Hur skönt, när vågen sqvalpar mot sin strand Och hviskar sagor för förtrogna safven, Och månen stiger drömlik efterhand Ur hafvets sköte, skimrande och däfven!

Hur skönt, när efter år af längtans qval En biltog åter skådar hemmets stränder Och ser i qvällens ljus sin barndomsdal Och trycker åter sina käras händer!

Hur skönt, när aftonrodnan vänligt ler På tvenne unga hjertans första möte! Hur skönt är Hektors afsked hos Homer, Hur sköna Gretchen och Mignon hos Goethe!

Hur skön, o Byron, glimmar din Haydée, Hur herrlig Manfred står på Schweizerfjället! O Avons svan, hur underskön, hur fri, Hur modig Julia dör i grafkapellet!Hur skönt Aurora bådar dagens sken På Guidos bild vid lätta timmars danser! Hur skön, hur stor är »Skolan i Athen»,

O Rafael, i Vatikanens stanzer!

Men vill du veta, hvad jag ljufvast såg, Hvad mest jag älskat har bland diktens fröjder, Ledsaga Dante på hans vandringståg Och stanna längst på Purgatorios höjder!

Och vill du veta, hvilkens pensel mest Af Edens oskuldsfulla fägring fångar, Så vandra from hos Fiesole som gäst Vid Arnostaden i San Marcos gångar!

Och vill du veta hvad jag priset ger

I menskolifvet med dess qval och strider? Det är det ljusa tålamod, som ser

Mot himlen stadigt, hos en mor som lider.Men hvad af allt är skönast? har du sport, O följ mig då till andeverldens gränser! Der står ett tempel. Sluten är dess port, Men aningsfullt derur ett skimmer glänser.

När jordens fägring skymmer, gå dit fram Och lyss — hvad toner ur dess inre strömma! Der sjunga englaskaror: O Guds lam! Så ljuft som ingen kan på jorden drömma.

iFlickan och blommorna.

Det är nu den sista qvällen, Som den unga jungfrun skådar Hemmets välbekanta ställen; Morgondagen annat bådar: Sitt ja skall hon svara Vid altarets rand, Och bort skall hon fara Till främmande land.Mildt från parken månens glitter Kammarns golf i rutor målar; Månget barndomsminne sitter På de silfverbleka strålar.

Af skenet begjuten,

Hon löser sitt hår,

Och stilla och sluten

I tankar hon står.

När sitt skimmer Luna Öser, När de milda dagrar svalla, Gördelns band den unga löser, Låter drägtens vågor falla, Hon lägger sig neder, Af strålarne kysst, Hon småler, hon beder, Och slumrar så tyst.Men derutanför hvad väsen! Hur det mumlar öfver marken, Hur det hviskar öfver gräsen I den doftuppfyllda parken!

Hör, liljorna knota

I skinande rad,

De klaga, de hota

Med skälfvande blad.

»Vår hon var — och bort hon drager! Hennes sinne var en liljas, Hennes växt jungfruligt fager. Syster, skola nu vi skiljas?

Det manliga slägte

Är vildt i sin brand;

O ve, att du räckte

Åt mannen din hand!»Skall hans arm förmätet röra Denna midjas fina stängel! Skall hans ystra skämt få störa Friden hos en snöhvit engel!

Du växte så stilla

I liljornas vård;

Hvi gör du oss illa,

Hvi är du så hård?»

Men de fagra rosor svara Rodnande af kärlekslågor: »Låt er leda jämmer fara! Vackert skäl till qval och plågor!

Vi jubla, o syster,

At timmarnes gång;

Att sjunga oss lyster

Din brudliga sång.»Unga sköna, rosenröda! Älska, älska, det är lagen! Du skall blomma, du skall glöda! Rik och huld är morgondagen.

Att fjäriln omsluta

I lönligt gemak,

Att njutas och njuta

Är rosornas sak.»

Neckrosdrottningen, som simmar I den svala dammens vatten, Hörde, medan månen glimmar, Blomsterträtan under natten. Förundrad i hogen Och darrande, skär, Hon hof sig ur vågen Och talte så här:

Wirsén, Dikter.»Hvarför gnabbas? Hon, den rena, Skall, som förr, i lust och smärta Eder begge än förena På sin kind och i sitt hjerta,

Så blyg som en lilja,

Som rosen så varm,

Så from i sin vilja,

Så huld i sin barm.

»Endast ett jag mäktar gifva I den festligt ljufva stunden: Att, hur lifvets vindar drifva, Rotad stå på fasta grunden,

Sitt hufvud att böja,

När vågorna slå,

Och tacksam det höja,

När lu|ma de gå.»Att i dyn ännu och slammet Stå med himmelsk snö i hogen Och att skölja hvardagsdammet, När man kan, i klara vågen,

Se detta, du sköna,

Jag bringar i qväll!

Må himlen dig löna!

Var god och var säll!»

Så i måneglans, som ttjusar, Blomsterhviskningen förklingar; — Morgonvind, som muntert susar, Snart till flickans fönster svingar,

Han rycker på haken

Med skalkande ljud

Och ropar: blif vaken

Och kläd dig till brud!Skogvaktarens dotter.

I skogen jemt min fader går, Så har han gjort från år till år; När späd jag var, min moder dog, Nu har jag tungt och ödsligt nog.

I skogen orrens vinge rörs Och tjäderhonans lockning hörs. När får min vinge fri jag slå? Dit kärlek lockar, låt mig gå!

Ty ack, det kom en gång, när far I skogen efter vanan var, En jägargosse fin och grann Till mig i stugan, der jag spann.O kom igen, du vackra skytt, O kom till flickans dörr på nytt Och ro mig ut härutanför, Der lommens skri från sjön man

När lommen klagar öfver vik Så aningsfullt, så vemodsrik, Jag vet ej rätt, hur det bär till, Jag ömsom le och gråta vill.

Du gamle far, som jemt ger akt Och går för andras skogar vakt, Har du ej märkt, att djerft man Ditt eget träd, min

unga själ?

Du gamle far, beställ om prest, Beställ om bröllop till härnäst, Ty bäst du hindrar tjufskyttslek Din bästa fogel tas med smek!Ingemund.

Ingemund steg ned af gångarn, Band den blek vid stugans dörr. Qvinnoälskarn, qvinnosångarn Är ej längre ung som förr. »Nu förrinner vintersnö, Godt det blir i vårn att dö På det fria Islands ö.»Mångt och mycket jag bedrifvit Så på land som skeppens slätt; Mångt och mycket nornan gifvit, Kraft i arm, stormanlig ätt. Bättre dock än svärdens larm Var den sång, som qvällde varm; Bäst af allt var qvinnans barm.

»Ej i mulln på vigda gården Skall man lägga hjeltens kropp. Ädle fränder, resen vården Blott vid kyrkovägen opp, Att, när Islands tärnor gå Upp till messan, der de må Någon stund i tankar stå;»Medan gula lockar flyga Fladdrande för vårens vind, Medan lätta tårar smyga På den mjälla rosenkind, Må de tänka: allt var han, Höfding, skald och idrottsman, Mest ändå för oss han brann.

»Medan lätt som mornad bölja Barmen under linnet slår, Medan silfverdrifven sölja Högt i fager vaggning går, Må de tänka någon stund: Sof, vår skald, i vänlig blund, Sof, vår hjelte Ingemund!»Sommarlycka vid Tyresö.

Sköna, sköna sommardagar! Sval och vänlig spelar vågen, Hjorden går i gröna hagar Och på fältet vaggar rågen, Nattvioler huldt beströ Dina ängder, Tyresö!

Solbelysta vrå af verlden! Allt hvad ögat ljuft kan önska! Glitter på den lugna fjärden, Ekens krona, gräsets grönska! I en park af lummig vår Junos stolta fogel går.Slott, som öfver viken blickar, Torn, som speja öfver dalar! O hur månget minne nickar Mig emot ur dessa salar, Der ibland i månskensnatt Ebba Brahes dotter satt!

Sången åter genombäfvar Bröst, som sedan länge saknar; Genom fönstret mild den sväfvar Hvarje morgon, när jag vaknar, Sitter vid mitt arbetsbord, — Och med ens är dikten gjord.

Dagar ila som minuter; Hvarje syn, som hjernan bränner, Hvarje fröjd, som sinnet njuter, Hvarje känsla, hjertat känner, Spirar strax som törnrosknopp Af sig sjelf till visa opp.35

An det bästa! Skåda, skåda Fröjd som ingen skall förtycka! Hör hvad qvitter! Se dem båda! Se min lefnads skönsta lycka Hållande mot trogen barm Späde jollrarn på sin arm!Mormors älsklingsbok.

När Augusti kommer skön Till dal, som än är litet grön, Och qvällen skymmer småningom, Till gamla mormors fönster kom, Och låt oss se, hur månen snart På viken glimmar underbart!

Här bodde hon i forna dar, Och hennes möbler än stå qvar, En blandning ganska minnesrik Utaf Empire och republik, Men sängen äldre är ändå: En Gustavian från topp till tå.Här tyckes tiden än stå still; Lef om ett sekel, om du vill! Ej minsta rubbning än blef spord Af sybehör och arbetsbord, Och på det bordet ligger gömd En bok, af mången nu förglömd.

När Gustaf än var Sveriges kung Och gamla mormor än var ung Och i corsage hon gick så nätt Med pudradt hår och bröstrosett, Hon fick den boken, som jag tror, Till namnsdagsgåfva af sin mor.

Den varit modern kär också Och den blef dotterns älskling då. Slå upp den nu, när månen ser Igenom fönstret in och ler, Och tälj Camillas öden än, Och gråt med Atis om igen!Den boken har elysisk tröst För alla känslofulla bröst, Den boken kom med sol och vår, Och sommar växte i dess spår; Den är så luftig som en dröm, Den är som månens skimmer öm.

Den gungar lätt för lindrig bris

Vår själ till ljufva paradis,

Den för på sakta vaggad sjö

Till Diktens underbara ö.

Hvad mer behöfs att orda än:

Det är ju Creutz, som skrifvit den.

Den mormor hade smak som få — Fast kanske var det vanligt då —; Så kom och sätt dig ned, o kom, Och låt oss läsa boken om Och se hur lifvet blommar sällt Som förr på »de Arkad'ska fält!»Aftonklockan.

Jag mins, hur förr vid klockans klang Jag hem från skog och hagar sprang, Jag sjöng och sjöng, min hjord jag dref; Vid stugans grind hur glad jag blef! Ty der var han Och ingen ann, Och solens sista stråle såg Hur vid hans hjerta flickan låg.40

Nu käns det svårt när klockan slår, Med tunga steg dithem jag går; Vid stugans grind han syns ej mer, De lagt se'n länge honom ner På bädd så hård I kyrkogård.

O det var der, jag mins det nog, Som ständigt solens stråle dog.Vid skären

Skarpa vindar skyar jaga, Bister yr den hvita snön, Och mot stranden vågor klaga Från den gamla Östersjön.

Glädtig står den unga, friska Skärgårdsflickan tätt vid strand, Kalla nordanfläktar piska Hennes röda kind ibland.

Se, der kommer in i hamnen Lotsen på sin lätta båt, Sluter flickan snart i famnen, Väderbiten, genomvåt.Säger: hvilket herrans väder, Min sydvest är våt af snö! Knappt jag näns i dessa kläder Sluta om en liten mö.

Och hon svarar: väl du nändes! Och jag tycker — hör och vet — Att ditt famntag inte kändes Mycket sämre just för det.

Och han säger: långt jag farit, Sjön var svår att få i lag; Säg, om inte du har varit Litet rädd för mig i dag?

Och hon svarar: Sådan fråga! Rädd för dig jag aldrig var, Du kan segla, du kan våga, Fruktar Gud och är en karl.43

Stolta folk, som Sverige eger Vid de vågomsköljda skär! Det bor tro och kraft och seger Än i enkla hjertan der.Motsats.

Jag känner väl din sångarverld Med prakt, som ej blef min beskärd, Hur rik dess dunkla flora glöder Med färg af solbegjuten söder!

O älska der och njut och brinn! Men, ack, din verld blir aldrig min.

Lianer slingra utan slut

Der rundt omkring en gordisk knut,

I jätteskogars stolta trakter Från bergen stupa katarakter, Flamingon sväfvar röd förbi Den fjädergranna colibri.Med perlor der vid yppig barm Tropikens dotter andas varm; Mot hafvet kungafloder strömma Att doftomflutna urnor tömma, Och i en natt, som trånfull ler, På Cordillerer månen ser.

För mig i lifvets sommardag Min norna bjöd en annan lag. Jag trifves helst vid insjövågen, Och sjelf bland ax i gula rågen Min dikt, en bygdens dotter, står Och sjunger med, när vakan slår.

Den äng, der gladt från torpets knut

Man springer sista paret ut,

De sköna, vassbeklädda stränder,

Der nyss jag såg en kull af änder,

Och dunkel kjusa, solig fjärd

Och skog af fur — se der min verld!Der kyrkan vinkar, huld och hvit,

Och säger: »kom, mitt barn, kom hit !

Der flöto lifvets första dagar

För mig vid väplingsströdda hagar;

Der vill jag dö i frid en gång,

När presten läser aftonsång.Källan.

Kom, min rännil susar sval I den skuggomslutna dal! Är du törstig, kom att dricka, Vackra, bleka tiggarflicka!

Djupt förgömd af videts snår, Skygg som du, min bölja går. Litet mossa öfverhänger Ådran, som ur marken tränger.

Lyft på mossans mjuka väf, Skjut åt sidan pil och säf! Kom, min svala våg att dricka, Vackra, bleka tiggarflicka!Ack, jag vet din smärta väl, Lilla, rädda barnasjäl, Kommer hem du utan pengar, Får du bannor jemt och slängar.

Skyll ej blyg på nordanvind, Att du vardt så blek om kind! Ack, förtro åt källans flöde, Lilla vän, ditt hårda öde!

Du skall komma mellanåt, När ditt öga fylls af gråt, Du skall snällt hos mig dig sätta Och ditt tunga qval berätta.

Du skall fly från dagens tråk Hit till stilla aftonspråk! När vi skiljas se'n, så maka Säf och mossa lätt tillbaka!Drick ej fort min dryck, jag ber! På din kind en fläck jag ser, Som så skarpt i rodnad glöder, Att hos mig det oro föder.

Dock hvad mer! Den bådar blott Att du snart skall få det godt, Att du snart skall färden ställa Till en annan, bättre källa.

Mycket djupare än jag Går dess klara vattendrag. Under jorden djupt den porlar, Sitt välkommen re'n den sorlar.

Han, som satt vid Sichars brunn, Bjuda skall derur din mun Dryck, som sådan svalka gifver, Att du aldrig törstig blifver.

Wirsén, Dikter.50

Den skall helsa ge och tröst Åt ditt tryckta, sjuka bröst. Salighet du der skall dricka, Vackra, bleka tiggarflicka!Vid Trianon.

Her charm around the enchantress Memory threw.

Rogers.

Stolt, oändlig för mitt öga Lindallén nu öppnar sig, Trädens blommor öfversnöga Doftande den hela stig.

Ljudlöst stegen sig förlora, Hermer skymta här och der Och en mossbelupen Flora Stel sin korg i handen bär.På en bänk är godt att drömma Ensam här vid vägens rand, Medan tusen bilder strömma Till vårt sinne efterhand.

Lindens doft kring pannan susar, Blicken skymmes mer och mer, Och i minnets rymd, som tjusar, Snart det slutna ögat ser.

Granna kavaljerer skrida Fram ur parkens gröna ram, Värja har enhvar vid sida Och enhvar har ock en dam.

Kråsens fina spetsar fladdra Öfver sidenrockar ner, Och de stolta munnar pladdra Artigheter; grannen ler.O hvad band i dessa nackar, O hvad snö af pudradt hår, O hvad tripp af röda klackar, Der den ädla skaran går!

Fint är dessa qvinnors löje, Eldig dessa männers blick, Och i stundens läckra nöje Är ett lätt, olympiskt skick.

Skälmskt i elfenhvita händer Rörs solfjädern då och då Med små röda sidenränder Och med målning af Watteau.

Epigram man sirligt spetsar Öfver allt och ingenting; Af jasmin och ambra kretsar En parfym i rymden kring.Så de vandra. Skuggan sänker Sig alltmer från stam till stam, Men i fonden, tycks mig, blänker, Spöklikt hemsk, en bila fram.Saul i Endor.

Den tysta natten kom omsider

Med dimmors dok i däfvet hår,

Och regn tycks nalkas, hvad det lider.

Men ej till jord det falla får,

Och om det faller, är det blott

Ett duskigt stänk, som snart förgått;

Det ängslar mer än det förljufvar,

Ur molnets fållar helst det rufvar.Så rufvar qvalet i ditt sinne,

O mörke Saul, utan tröst, Så disigt är det nu derinne

I molnomtöeknadt hjeltebröst. »Det är så tungt, förstummats ha De bud, Du sände, Jehovah! Välan, I trogne, upp att finna

I sorgen råd hos Endors qvinna!»

I grottans djup, der ormen hväser Och ödlan kryper, stum hon satt; Med qvistar offereld, som fräser, Hon matar i den kulna natt; Hon mumlar Pythons namn ibland Och tecken gör med vissen hand. Förklädd och följd af kämpar tvenne, Den sorgbetyngde kom till henne.»O du, som andar kan befalla

Med ljud af något mäktigt namn,

Jag dig besvär, o kalla, kalla

Hit Samuel ur jordens famn!»

Hon hviskade mot marken då,

Och lågan lyste blek och blå,

Och sakta skred, med konst besvuren,

En luftig bild, på dimmor buren.

Profetiskt stor, i manteln sluten, Med silfradt hår och silfverskägg, Han kom, af måneglans begjuten, Och stannade vid grottans vägg, Så hög, som när vid Bethels tjäll Han fordom dömde Israel, Så sträng, som när kring frälsta arken Han Filistéer slog till marken,Och Saul sjönk på knä: »O tala, O säg mig, hvad jag göra skall! Min ångest ingen kan hugsvala Och riket lutar re'n till fall; En här af fiender jag ser, Och Jehovah ej talar mer, Ej helga drömmar, ej profeter Förkunna mer hans hemligheter.»

Den döde svarar: »Hvi mig kalla Ur hvilans famn på luftens stig? Din dom är fäld. Du måste falla, Då Jehovah sig vändt från dig. Blott ett har Samuel till tröst,

O son af Kis, åt såradt bröst:

I morgon skall hos mig du vara Med dina söner, fri från fara.»Seklets Genius.

I drottningsfägring seklets genius står Med törnekrans som krona i sitt hår.

Hon står vid Nilens strand — vid Tidens bölja, Och ser, hur vågor jemt på vågor följa.

Hon spanar städs med orons ögonkast: Syns ej i vassen än en korg af bast?

Skall ingen Moses flyta fram på vågor Att lösa folken snart ur qval och plågor?

Och solen baddar sommarhet och klar, Men furstedottern står vid floden qvar.Skall ej han komma snart, den gudasände? Skall »jern och blod» då aldrig taga ände?

Hörs ej ett sus? Säg, är det vindens flägt, Säg, eller är det barnets andedrägt?Ungt mod.

Fins ej lots? Låt gå ändå! Äfventyrligt skön är vågen. Blåsten sticker skarpt: låt gå! Vind i seglen, storm i hogen!

Doft af tång från mörkblå vatten, Välkomstfläkt från djupets verld! Spridda fiskarbloss i natten! Kan du tänka bättre färd?

Talar man om skär och bankar? Låt dem tala! Vinden snart Jage bort de fega tankar Och bevinge jullens fart!62

Stolta fara! Fins då ingen, Som dig älskar utom jag? Lika godt! Med svarta vingen Sväfva fram i trolskt behag!

O det susar, när du spänner Flykten öfver dunklad våg; Andeverldens magt jag känner, Lifvande vårt glada tåg.

Korta äro glädjens stunder, Njut dem derför, stark och ung! Skulle jullen än gå under, Modig död är aldrig tung.Ögonkast.

Du kom en qväll — jag mins det som i går Och strök ur pannan sakta bort mitt hår Och sade stilla: »låt ditt grubbel fly, Du ser ej stjernan för den mörka sky!»

Se'n dess ha dagar gått och år också, Den snabba flykten knappt jag aktat på: Jag vet, du lemnat mig, jag vet, du gick, — Du var ju hos mig blott ett ögonblick.

Må lifvets glädje gälla hvad den vill! Jag kan den vackra sagan utantill, Och, hur det är: jag hoppas mången gång, En vacker saga kan ej vara lång.Och dimman stiger upp i enslig qväll Och sveper in i töcken skog och fjäll, De mörka moln i tunga massor stå — Men oförfäradt är mitt bröst ändå.

Ty ofta hör jag, fördt af vindens bud, Din ljufva stämmas välbekanta ljud; Det hviskar stilla: »låt ditt grubbel fly, Du ser ej stjernan för den mörka sky!»

Då ser jag upp och molnet delar sig, Och dimman skingras öfver dal och stig, En stjerna rinner klar på fästet fram, Ditt öga lik, så mild och allvarsam.Geijer vid pianot.

Dagens sträfvan nu är slutad, Skuggor hölja Odinslund, Vid pianot sitter lutad Forskarn i den sena stund. Detta hufvud, fullt af tankar, Söker ro i toners verld, I musiken kastar ankar Mödans viking från sin färd.Häfdens gåtor nyss han löste, Djup, men äfven nordiskt käck, Han med Saga satt och öste Vid den klara Söqvabäck. Ej de kärfva kröniksdragen, Ej det yttre blott han fick: Slägtets inre lif i dagen Trädde för hans siarblick.

Och han hörde nornor väfva Ödets väf på aftonskyn, Såg en framtids bilder sväfva För sin aningsfulla syn. Och han tydde Odins runa På en forntids kämpagraf, Och föryngringens Iduna Sina frukter honom gaf.Nu i toner vill han hvila: Öfvermått af kraft ger qval! Nu med vestan vill han ila Till en lindomsusad dal. Sångens alla englar, bringen Eder tjusnings himlalån! Svalken med den hvita vingen Nordens mångberömde son!

Lyss, det klingar! Vermlandsmalmen Tonar än i dessa ljud, Och i visan som i psalmen Bor odödlighet och Gud. Det är doft ur furulunder, Blandad med resedans doft, Det är hafvets djupa under, Det är himlens stjerneloft.Det är segling öfver vågen, Der det hvita skummet yr, Men med frid i ljusa hogen Sitter blåögd Tro och styr. Barnets fromma själ oss tjusar Och den Vises på en gång, Och ditt lof, o Sverige, susar Doldt i hvarje Geijers sång.

Svallande som forsen strömmar

I den unga vårens dar,

Mild som någon ungmös drömmar,

Som en sommarhimmel klar,

Klingande som svenska stålet

Denna visa ljuder än.

Rörd du darrar nog pä målet

Stundom när du sjunger den!Denna sång, en nordens tärna, Fostrad är bland granar opp, Men i blickens aftonstjerna Ler ett öfverjordiskt hopp. Blott af ljung är kransen bruten, Som i gyllne hår hon bär, Men i ljungen innesluten Evighetens lilja är. —

Bort han flytt från våra stränder, Häfdens tolk, till högre land, Men om än en blick han sänder Någon gång till Sveas strand, Skall i qvällens tysta timma, I de trefna hemmens rund, Han sin egen sång förnimma På det svenska folkets mund.70

Och så länge som i qvällen Norrskensfacklor glimta fram Och bland dalarne och fjellen Bor en fri och storsint stam, Och det svenska jern på härden Smids i vinternatten lång, Lefver i den norra verlden Geijers jernbemängda sång.Den ångrande.

Bittert pröfvade,

Vilseförda,

Luta dig stum vid altarets fot!

Djupt bedröfvade!

All din börda

Himmelen tar förbarmande mot.

Famnen sträckande

Mot den svaga,

Nalkas Marias frälsande barn.

Frid dig räckande,

Vill han draga

Fogeln så mildt ur snärjande garn.Jordens tjusande,

Falska löjen

Skälfva och fly, der Mästaren går;

Tidens rusande,

Tomma nöjen

Domna för, glansen, spridd i hans spår.

I de skinande

Stilla gårdar

Blommar hans nåd; mot stormarnes tåg,

Haglets hvinande,

Mild han vårdar

Jerichos ros vid qvällande våg.

Du förkrossade,

Andas åter!

Synden så blodig hvitnar till snö.

Dyrt förlossade,

Han förlåter,

Bryter ej af det darrande rö.73

Orgeln bäfvande

Qvalen sofver,

Hymnerna susa smärtan till ro.

Englar sväfvande

Flyga öfver

templet, der svalan bygger sitt bo.

Hvarför isörja de unga?

Säg, var du ung? Säg, mins du dessa åren? O mins du lifvets skimrande April? Ur skygga moln han ler, den unga våren, Oändligt hjertat tro och blöda vill.

Säg, mins du än, hur utan gräns man skänker Sitt hela väsens nyutspruckna verld At den man älskar, och hur stolt man tänker Att vinna allt med lyra eller svärd?

Mins du, hur plötsligt midt bland fylda hägrar Ett flor af vemod skymmer glädjens drag, En dyster aning sig i sinnet lägrar Och hviskar om förgänglighetens lag?Det är den gamla sagan jemt, som talar Om gudars afund. Har du hört dess röst? Den ljuder just i nöjets blomsterdalar, Den tränger, tro mig, helst till unga bröst.

Så dunkel murgrön sörjande sig lindar Omkring kolonnerna i festens sal, Så drar vårt bröst för vårens första vindar En suck af längtan — och en suck af qval.

Och moln och solsken vexla om hvarannan, Förtörnas ej: ombytlig är April. Cypressen göms bland rosorna kring pannan, En ton af smärta göms i glädjens drill.

Ty sorg och glädje som rivaler strida Om denna själ, som vecklas ur sin knopp; Den ena bjuder att oändligt lida, Den andra bjuder ett oändligt hopp.Så drogs Adonis ofta, som det sades, Af ödet bort ur Aphrodites band Och trädde ned bland skuggorna i Hades Och dvaldes hos Persephone ibland.

Och när han återkom till jordens lunder Och sjönk igen i huldgudinnans famn, Hon hörde stundom under nattens stunder Sin älskling ropa Geres-dotterns namn.

Då far ett skimmer på hans kind, som lyser Så blek som månen i Tartarens höst, Hans läppar skälfva, leende han ryser — Och vaknar sorgsen vid Idalias bröst.Nicodemus.

I.

Han kom om natten, djupt i manteln sluten Och rädd att kanske varsnas långt ifrån, Men nyttjas skall den flyende minuten Och träffa skall han timmermannens son.

Om natten kan ej fariséen skåda

Den fromme svärmarn med försmädlig min;

Den bleka månen må väl ej förråda

Att vandrarn är en man i Sanhedrin.

Hur tyst, hur stilla! Af de matta strålar Jerusalem i svepning kläds som lik; En ängslig silfverdimma magiskt målar Den täckta gång i Salomos portik.Och genom Kidrons dal till Oljoberget Går den försagde, grubblande och stum. Der syns en hydda: är ej der herberget, Der mästarn tills i morgon har sitt rum?

O Nikodemus, lärd i fädrens lagar Och underkunnig i de gamles bud! Hvad är för oro, som ditt hjerta jagar, Och hvadan dessa suckars brutna ljud?

Han syns i dörren. Den, du sökt, är nära, Ett Stjerne skimmer faller på hans hår, Och se, han öppnar famnen och sin lära! Du lyssnar. Andaktsfull naturen står.

II.

Han kom om natten. Förr än morgon bräckte,

Han gick till staden tigande igen,

Och ingen fogel sjöng, och blomstrens slägte

I morgonslummer stod och drömde än.Och ingen mäktat speja hemligheten, Och ingen vet, att rörd han kommer

från Föraktets man, den smädade profeten, Från orostiftarn, timmermannens son.

Han kan gå lugn. Med dagern är han vorden,

Som förr, en vördad vis i rådets rund,

Och ingen mer än en på vida jorden

Vet, hvart han gick i nattens skumma stund.

Han är den samme. Lärd i fädrens lagar Och underkunnig i de gamles bud, Han lefver lugn som fordom sina dagar, Och hvad han talar vinner bifallsljud.

O Nikodemus! Men i nattens stunder På knä du prisar ljuset, som har grytt, Och du betänker det fördolda under, Som Mästarn kallar »varda född på nytt».80

Och det var du, försagde, ock, som lade Förgråten honom sist i grafvens fred; Den aloé och myrrha, som du hade, Fick du, försagde, svepa honom med.Månestrålar.

När stjernehären blänker På mörknande himmels grund Och månen silfver stänker På susande fors och lund, Hvi darra de dunkla granar, Hvad är, som vårt hjerta anar, Hvad är, som förstulet manar I hviskande skymningsstund? När mellan trädens galler På glittrande vattenfall Den bleka dager faller Så skinande hvit och kall, Hvad vållar att hvarje sinne, Som gömmer i djupet inne Af skönare dar ett minne, Vill brista i tårars svall?

O vet! När allt är öde Och enslig är hvarje stig, Då vaka än de döde, Som fordom ha älskat dig. Att rädda dig än de sträfva: Af strålar, som fly och bäfva, Ett skimrande nät de väfva Och draga dig hem till sig.Böcker och kärlek.

När stum du sitter vid ditt arbetsbord Och glömmer för en bok den vida jord,

Och hon, som blef ditt allt, sig smyger då Att sina armar om sin älskling slå,

Så säg ej buttert: lemna mig i fred! Nej, lemna boken du, och gör så med!

Ty gråa luntor har du alla dar,

Men ej du vet, hur länge hon är qvar,

Och mången man, som sitter ensam nu, Så gerna ville störas just som du.

Låt kärlek måla permeboken full Med miniatyrer, skinande i gull!84

Då skall, du arme, om ditt hem blir tomt, Den gamla boken stråla helgonfromt,

Och just på sidan, der du stördes då, Ett englahufvud vinkande skall stå.Kom!

Om en sorg ditt hjerta gömmer, Som du aldrig, aldrig glömmer, Vandrande på törnestig, Älskling, hur än verlden dömer, Kom till mig!

Ej jag frågar, ej jag klagar, Men i dina mulna dagar Vill en strimma sol jag se; Om mitt löje dig behagar, Vill jag le.Röda rosor har jag inga, Men de hvita vill jag bringa, Bundna i en vallmokrans. Känn, hur himlen ger de ringa Doft och glans!

Skall du långt i verlden ila Genom skogar tjugumila, Glöm ej bort mitt fogelbo! Kom när helst du längtar hvila: Här är ro.

Tystnad fins, om du behöfver, Skugga fins här dagen öfver, När du gått dig febervarm, Och de vilsna ögon söfver Trogen barm.87

Ej den lilla källan frågar, Larmande, hvad brand dig plågar, Men mot sår och törst och qval Utan ord sin dryck hon rågar Lugn och sval.Qvällen.

Betrakta, betrakta! Han sjunker så sakta, Den flyende dag. Hur dimmorna bäfva! En slöja de väfva At nattens behag; Och foglarnes qväden Ha tystnat i träden, Och böljorna sqvalpa Med domnande slag.De tröttade ila Till

hvila, till hvila Från dagens besvär. I stugan, i hamnen Dem möter med famnen Den vän, de ha kär. Men den, som har ingen, Ej näste för vingen, Ej stöd för sitt hufvud, O Herre, var när!

Åt mig du beskärde Så mycket, som närde Och värmde mitt bröst; En vän, som fördelar Mitt bröd, och som helarMin smärta med tröst; En sång, som försonar, Om ock den förtonar För skönare röster, — En son för min höst.

När dagen nu slocknar Och skymningen tjocknar, O lyss till min bön! Den lidande skydda Och sänd till hans hydda En engel så skön! Gif himmelens nektar Åt mun, som försmäktar! Den tynande qvisten Låt åter bli grön!Det hånande löje, Det giftiga nöje,

O Herre, fördrif!

At hjertan, som fråga Med tvifvel och plåga, Hugsvalelse gif! Åt folk, som förblöda

I jämmer och möda, I nesliga bojor,

En hämnare blif!

När seklernas väkter Och vexlande slägter Ha slutat sitt lopp, Och timmen är slagen, Och eviga dagenUr natten går opp,

O möt med Ditt öga

I nåd från det höga, Förlåtande saligt, Vårt bäfvande hopp!

Hvad toner, som brusa, Hvad flägtar, som susa Från sväfvande skyn! Hvad foglar, som sjunga, Hvad åkrar, som gunga, Vid skogarnas bryn! Nu hvilar mitt sinne Från mödornas minne, Nu sänker sig slummern, Nu slocknar min syn.

Vid jultiden.

I. Adventet.

När vintern grytt, om rörd du känner då, Trots köld och frost, en fröjd till hjertat gå Lik den du förr en gång som barn har känt, Förundras ej: det är advent, advent!

Om i din själ, der jordens lustar dö, Det faller några korn af himmelsk snö Och Edens dörr sig öppnar lätt på glänt, Förundras ej: det är advent, advent!Om i ditt bröst med ofördunkladt sken Den stjerna strålar, huld och silfverren, Som för de vise män en gång sig tändt, Förundras ej: det är advent, advent!

Om denna dragningskraft du röna får, Som stjernors lif och andars genomgår Och till det Hela lockar hvart fragment, Förundras ej: det är advent, advent!

Igenom luften vinterkall och klar Med vindens sus en himmelsk stämma far: »Det barn skall födas snart, som Gud har sändt! Vak upp till fröjd: det är advent, advent!»2. Jul-uppköp.

Om någon gång, när julens stund är när,

Du går med henne, med din hjertanskär,

Din ögonlust och dina barns, som gifvit

At dem och dig sitt hjertas hela tro

Och blifvit fridens engel i ditt bo

Och härdens helgd och sorgens tröst har blifvit,

Om du med henne går att välja ut

Bland bodens alla varor utan slut

At dina små der hemma någon gåfva,

En vacker docka, som gör flickan glad,

At gossen tennsoldater — Gud vet hvad

Som bäst och vackrast hoppet kan sig lofva, —

O säg mig då, är ej din vandring skön

Och är besväret ej sin egen lön?

Ett rosigt skimmer öfver himlen far Och luften käns så helsosam och klar; Med ens det skymmer, hvita flingor sväfva, Och lyktor tändas opp och dimmor bäfva,Och snön, som dansar sakta ned ur sky,

Igenom floret når din skönas hy:

Han är så skälmsk, så lekande och yr,

Och nog han vet, hvart bäst han kosan styr.

O fagra qväll! En norrskensstrimma darrar

Med helsning från de svala himlafält,

Oändlighetens vidtutslagna tält,

Och blodet isas, hårda marken knarrar,

Och mot din arm du känner lätt ibland

En sakta sprittning af den huldas hand, —

Ej att hon fryser, nej, men vinterns dag

Och snön som faller, vandringens behag

Och qvälln som skymmer, himlens bleka strimma,

Allt gör så mildt högtidlig denna timma,

Och sist hon måste hviska tyst så här:

»Ack, om du visste hvad jag lycklig är!»

Och du, som spejar i de kära drag

Och hör den sälla suck, som höjer barmen,

Och känner denna hand, som rör vid armen,

Och ser gestaltens smidiga behagOch dessa ögon, strålande och ljufva, Som blicka fram ur näpen vinterhufva, Och dessa rosor, som på älskad kind Så friska spira för decembervind, Du måste svara hviskande så här: »Ack, om du visste hvad du vacker är!»

Så går er färd. De granna fönster stråla, Och nipper glittra der och tyger pråla, Och öfverallt ett brokigt vimmel rörs, Och vänner råkas och betalning görs, Ett köpande, ett pratande, ett larm, Och snö på fot, paketer under arm. I väljen ut alltjemt med älskad möda Förståndigt ett och annat åt de små, Och re'n på förhand ömt I tänken på Hur späda kinder skola högre glöda Med helsans färg, den rosiga, den röda, Hur späda ögon med en himmel i Vid dessa skänkers yra trolleri

Förtjust och öfvergifvet skola glittra,

Och späda munnar oaflåtligt gå

Med detta sus, som ej man tröttnar på,

Ett mellanting af tala och af qvittra,

Ord för en fröjd, af lifvets qval ej störd,

Sorl af en källa, än af ingen rörd.

Hvad glada rop! Hur månget hjertligt tack!

Hvad stret att bryta upp det tröga lack

Och detta snåla segelgarn, som vill

Än i det längsta sluta gåfvan till!

Allt detta re'n I gladt er föreställen, Och hoppets milda ljus förskönar qvällen, Tills sist er långa vandring hemåt bär Och fickan full af granna saker är, I vandren hem till sist: o fröjd att gå Till bo't igen, när natten faller på, Och se de späda, himlens bästa gåfva, Hvar på sin hvita kudde redan sofvaOch tacka Honom, som ert hjerta gaf All helig fröjd, som lifvet lefver af, Den magt, som vakar outsägligt öm På stjernans bana och på barnets dröm!

3. Gif!

I denna ljufva tid det fins dock månget hus, Som ingen glädje har och intet juleljus.

I denna ljufva tid det fins så mången vrå, Der fattigmannen sjuk får hvila uppå strå.

Der spraka annorstäds väl brasor öfverallt,

Men mången stuga fins, der det är mörkt och kallt.

De rika barnen gå i dans och öfverflöd,

Men många små det fins, som längta efter bröd.

Så gifve den, som kan! O öppna, öppna blott Din mun till vänlig tröst, din hand att göra godt!Och hvad åt andras barn du glädtigt ger, det få Till godo visst en gång just dina egna små.

I denna ljufva tid hvar skärf välsignad är Och af gudomlig nåd förborgad ränta bär.

I denna ljufva tid ur drifvor och ur snö Du rosor mana kan, som aldrig skola dö.

4. Julottan på landet.

Emellan höga furor hastar Min fåle raskt till målet fram. Hur flinkt han sina fötter kastar, Hur skogen blickar allvarsam! Och djupt högtidligt fästet glimmar Med stjernesken i gryningstimmar, Och alla dalar, alla berg Ha snöns och dödens hvita färg.Och muntert slädans bjellra klingar Och färden brusar stolt och fri; Framåt, framåt vår flykt sig svingar, Och träden vika fort förbi. Då tänker jag, i drömmar sluten: Hur knapp, hur snabb är lifsminuten, Hur kall den luft vi andas i, Och all vår fröjd hur fort förbi!

Men se, i fjerran redan höjer Sig kyrkan opp, en Herrans brud! Igenom fönstret ljus sig röjer: Hon skimrar mild i helig skrud. Hon är mitt skönsta barndomsminne: Hur ofta stod jag ej derinne Och hörde, vid min faders hand, Det ord, som sedan glömts ibland!Hur ljuft! Nu får jag åter luta Mitt hufvud der i stilla bön Och till mitt bröst den himmel sluta, Som gjorde barnets verld så skön. Hur ljuft att stå som förr på gången! O lyss, o lyss! Nu klingar sången Ur folkets bröst, ur hjertats grund: »Var helsad, sköna morgonstund!»

O morgonstund bland morgonstunder, Då gudabarnet kom hit ner! O under öfver alla under, Som huldt igenom sekler ler! O barn, som brutit slafvens bojor, O barn, som gör palats af kojor, O barn, som krossar våld och flärd, O barn, som frälsa kan en verld!Om Dig de höga orgor brusa,

Om Dig mitt hjertas orgelspel,

Och mina dar bli åter ljusa

Och ömt förlåtna mina fel;

Ur ångerns eld, som djupt mig bränner,

Du tar mig upp bland Dina vänner.

Haf tack, o barn, som offrat Dig!

Haf tack och gör ett barn af mig!

Och åter slädens bjellra klingar, Min färd går hemåt glad och fri; Framåt, framåt min flykt sig svingar, Och träden vika fort förbi» Då tänker jag, i drömmar sluten: Hur dyr, hur helig är minuten, Hur mild den luft vi andas i! O fröjd som aldrig går förbi.5. Vid "barnets bädd.

Ecco 1'Ängel di Dio; piega le mani! Dante.

Trött han slumrar efter dagen; Än af granens ljus betagen, Ser i sömnen han dess bild. Rosenröd och hvit han hvilar, Drömmen ilar Genom kammarn lätt och mild.

Säkert står vid hufvudgärden, Synlig ej för denna verlden, Någon engel, sänd från skyn, Som med hvita vingar vaktar Och betraktar Eldens morgonglans på hyn.Slumra, barn, tills det blir dager,

Slumra leende och fager,

Och om jul och gåfvor dröm!

Ack, i lifvets kamp och smärta

I ditt hjerta

Barnets jul förborgad göm!

Du skall kämpa, du skall lida! Dock hvad mer, blott vid din sida Samma engel, sänd från skyn, An med hvita vingar vaktar Och betraktar Eldens aftonglans på hyn!

Återsken af barnasinne, Himlens underpant och minne, Dröj på mannens kinder qvar! Aftonglans och gryningsstrimma, Glimma, glimma Hos den gamle lika klar!Pingst.-

Du kommer åter med ljusa knoppar,

Du kommer åter med helig frid,

Med vänlig sol och med ljumma droppar,

Du sköna, signade pingstetid,

Och unga hjertan som allra mest

Förtjusta fira din ädla fest.

Det trema folket i gröna dalar,

Vid stilla sjöar, på höga berg,

Och kungen allt i de gyllne salar —

Du helsar alla i rosig färg,

Du viftar frid på de unga gräsen,

Du viftar frid på hvartenda väsen.Välkommen åter till späda lunder Och nicka helsning i hvarje dörr! Välkommen åter med höga under Och himlens lågande eld, som förr! Och lär oss tala och lär oss sjunga Med nya sinnen och nyfödd tunga!

Det glömda språket oss för i minne, Vårt modersmål i de forna dar! Ack, det halkat ur själ och sinne, Och dunkla drömmar blott äro qvar, Men spridda stafvelsers ljud oss tjusar, När lärkan sjunger och bäcken susar.

Väl ropas än af så många munnar: »De äro rusiga blott af vin», När en apostel Ditt lof förkunnar, Du höge Ande, och gycklarns grin Vill spörjas än, när som tänkarn ordar Om lif, som ingen i mullen jordar.Men obekymrad om

vrånga domar Skall sångarn sjunga alltjemt ändå, När trasten slår och syrenen blommar, Om Fadrens boningar i det blå, Och kanske lyssnar till hvad han talar Det trefna folket bland berg och dalar.

Hvad mer, om stoftet blir gömdt i jorden Förr'n hvad han velat han bragt till slut? Pingstliljan, sommarens härold vorden, Dör nöjd, när honom hon ropat ut. Af pingstdagsflamman så stark och ren De ljusa bladen ge återsken.Tag mot.

Tag mot, tag mot, när qvaJets timme naikas Och du på smärtans hårda läger sträcks, Och feberhettan ej om dagen svalkas Och du om natten jemt till plågor väcks!

Tag mot, min själ! Om himlen så behagar, En gång af helsan smeks igen min kind, Jag vaknar glad till ljusa sommardagar Med blommors doft och vänlig vestanvind.

Man bär mig ut till kända trappuppgången, Der kaprifolien gror kring förstu'qvist, Jag får de mina som för andra gången; Jag räknar öfver, ingen har jag mist.110

Och rörd jag tänker: sorgens mörker bara Har dämpat hjertats stormande begär, Och rörd jag tänker: natt det måste vara Om man skall skåda himlens stjernehär.

För nlig har sångens röda ros, den kära, Ibland ur smärtans dalar spirat opp. Man måste vara kyrkogården nära, Att riktigt känna ett odödligt hopp.Trastens visa.

Ack, får jag tro — jag vill ej mer På sång, som knoppas? All yttre glans jag gerna ger, Blott jag får hoppas.

Jag täflar ej, o näktergal, Med dina drillar! Bland dina toners rika val Jag mig förvillar.

Hvad jag begär, är blott en vrå I djupa skogen,

En vän, som vill min sång förstå, Så öm och trogen.Jag ej begär en stor publik, En lyssnarskara;

Nej, jag skall vara stolt och rik Med makan bara.

Och tro ej du, att dyster är Min svala kammar! Nej, sagofröjder spira här Bland furustammar.

Här rodna tusen smultron små, Dem ingen plockar, Här blomma jätteklockor blå Bland sten och stockar.

Här är mitt eget lilla bo På gren som gungar, Och makan vaktar der i ro De späda ungar.O stilla verld, o sälla lott, Som ingen anar, Ett hjerta och ett näste blott Bland tall och granar!

Men kan du tänka, att en gång Jag var så nära

Att sluta opp med all min sång, Den hjertekära!

Af artighet jag skatan bjöd En gång till fadder; Hon höll till godo med mitt bröd Allt under sladder,

Men — om serveringen var skral, Om jag ej hörde Nog uppmärksamt på hennes tal, Som vidt sig rördeOch ljöd om hennes fina sfer,

Förnämiteter

Och société och allt det der,

Hvad det nu heter,---------

Ja, hur det var, så blef hon stött Och vred på nacken Och skrek: »jag nästan talt mig trött, Det här är tacken!

Du har ej vett och skick en gång, Och hela dagen Du sysslar bara med din sång, Så sjelfbetagen.

Du tar väl strax som illa ment Att jag törs klandra, Men lika godt! Du sjunger klent Mot alla andra.»Och bort hon flög, och stum jag satt Med såradt hjerta Den hela qväll, den hela natt, Försänkt i smärta.

Och mina suckar ljödo blott Så sorgeliga:

Har jag så mycken känsla fått Blott för att tiga?

Men dagen skred och makan kom Med vänligt qvitter Och sade: »bry dig aldrig om Att hon var bitter!

Du tynar bara bort så här I villad ånger:

Du gör ju ingen alls för när Med dina sånger.»Då såg jag upp; hon var så skön I fjäderskruden!

Hon bjöd sig sjelf som Sångarlön, Den lilla bruden.

Då löstes alla sorger än I toners vimmel, Och skogens fogel fick igen Sitt hjertas himmel.

Nu svärma vi på tusen vis I fröjd, vi tvenne. Jag sjunger ej för andras pris, Men blott för henne.

Och blott ett enda hjerta rörs, Ett bröst blott häfves, Min sång, fast ej den vida hörs, Är ej förgäfves.Nu kan jag tro — jag vill ej mer På sång som knoppas. All yttre glans jag gerna ger: Nu kan jag hoppas.Längtan till landet.

Kom med till dalen, der vår boning står, Der silfverbäcken mellan alar går! Kom ned till hemmet vid den lugna fjärd, Vår lilla verld!

Ty du har ledsnat, du så val som jag, Vid dessa städers yppiga behag; Mer kärt du har än deras sus och dus Vårt trädgårdshus.

Vi flyr från lismarn med sin krökta rygg, Från potentaten, nådigt dryg och trygg, Vi fly från flärdens alla granna band Till åkerland.Jag tröttnat höra på hur skräflet går Alltjemt om saker, dem man ej förstår; Mer värdt än gläfset är i alla fall Min gårdvards skall.

Den ena token jemt vill stilla stå, Den andra vill beständigt störta på; Jag längtar se igen de säkra tag Vid liens slag.

Jag hört mig mätt på skrik af värsta ton Mot allt, som högre står än ens person; Nu vill jag höra på, en morgon sval, Hur göken gal.

Jag längtar gå med dig i furuskog,

Af granna gator ha vi allt fått nog.

Jag längtar bort från sqvallrets jemna gång

Till trastens sång.Jag längtar dit der trefna hyddan står; Der skall du få Linnseor i ditt hår, Der skall hvar afton, rodnande och blid, Oss skänka frid.

Der skall hvar morgon med sin friska vind Oss väcka sakta, smekande din kind, Och hviska: vakna, luften är så klar, Du unga par!Hvarför tvista?

Hvarför tvista? Lifvet rymmer, Färgen bleknar, qvällen skymmer, Och du har, förrän du dör, Mycket sjelf att svara för.

Hvarför tvista? Hatet vike, Alla hjertan sig förlike! Låt den tystna, kifvets röst! Slut dig i ditt eget bröst!

Det omätliga, det Ena, Evigt älskande och rena, Målet för odödligt hopp Löse alla strider opp!

Tåligt verka och förbida, Som de milda stjernor skrida Fjerran ifrån dagens glam Öfver aftonhimlen fram!

Ej den ena stör den andra; Tyst och afund sfritt de vandra, Spridande sitt skära ljus Från gemensamt fadershus.

Lid och stråla! Tro och ana! Ande, gå din gifna bana! Har ej du en sol också? O kring henne kretsa då!Herr Olof.

På ängen under det mörka fjället,

Det är det ställe, der leken går

Från solnedgången till hanegället

Och helst när månen på fästet står;

De ljusa lindar

Der hålla vakt,

Ej störs af vindar

Den tysta trakt,

Men strålar darra på hvarje blad

Och gräset glittrar i daggens bad.

Kommen I ej?

Kommen I ej, Herr Olof?Jag trår igen till de yra ringar.

Jag var der nere i går och såg

Den nejd, der elfvornas drottning svin

Ett flor af silfver på marken låg;

Så mjuk var dimman

I enslig dal,

Och sen var timman

Och rymden sval;

I aftonluften jag hörde då

En sakta susning på ängen gå:

Kommen I ej?

Kommen I ej, Herr Olof?

Då brusto alla de forna banden, Förtrollad in jag i ringen smög, Och elfvan räckte mig svala handen Och bort i tumlande dans jag flög. Som is det kändes, Som eld det var; En längtan tändes Så underbar,Min gång blef lätt på den däfna mark Och sången klingade mera stark:

Kommen I ej?

Kommen I ej, Herr Olof?

Ur ängen doftande blommor trängde,

Som ingen än uppå jorden sett,

Och ljusa parker, der frukter hängde

Med saft, som hemliga djup beredt;

Ur fjerran smekte

Oss bäckens sus

Och hjordar lekte

I månens ljus,

Och dalen glänste i blått och hvitt,

Och jublet brusande steg och fritt:

Kommen I ej?

Kommen I ej, Herr Olof?

Men elfvadrottningen log ett löje Och rörde snabbt med ett steg min fot: »För dig har jorden ej mer ett nöje, För

dig, herr Olof, är ingen bot.»Och som hon ropat

De orden kallt,

Var undansopadt

I blinken allt,

I jorden elfvornas lek försvann,

Men än ur jorden mig sången hann:

Kommen I ej?

Kommen I ej, Herr Olof?

I blommor alla i jorderike,

I matta fröjder, jag hatar er!

Jag vill till blommor förutan like,

Jag vill, I luftiga barn, ditner!

Min fot hon rörde,

Den spritter än;

Den ro, hon störde,

Ej föds igen,

Och röster klinga mig jemt emot:

»För dig Herr Olof, är ingen bot!

Kommen I ej?

Kommen I ej, Herr Olof?Nyponblomman.

Mager mark och bister vind Bleka nyponblommans kind, Men jag trifs ändå att lefva På mitt skär i stenig skrefva.

Bister vind och mager mark! Tacka vet jag yppig park, Der de fagra rosor röda, Mina fina systrar, glöda.

Huldt de stå till tidsfördrif, Lefva sybaritiskt lif, Tills en sprätt en dag sig bockar Och åt fmhylt mö dem plockar.Nyponblomman på sitt skär Dock tillfreds i hoppet är: Ringa är jag, kan man tycka, Men ock jag skall sprida lycka.

Ty det kommer väl en gång Under blåa böljors sång Någon sjöman hit, af vinden Piskad liksom jag om kinden.

Glad han helsar nog mitt skär: Det en bit af Sverige är, Sverige, som på fjerran vågen Ofta honom log i högen.

»Var välkommen hit i dag, Du, som slitit ondt som jag!» Så jag hviskar då och nickar Mot hans trogna, svenska blickar.129

Och han ser min bild med fröjd; Säkert tänker han förnöjd: Skön och arm som hon är Norden, Gud välsigne fosterjorden!

Och han bryter mig så gladt,

Jag får sitta i hans hatt,

Och han ger mig hög åt henne,

Som han fäst med ring och spänne.Pagens visa.

Brama assai, poco spera, e nulla chiede. Tasso.

När morgonstrålen faller På tinnar och på galler Och helsar: »det är dag!» När morgonvindar locka, Jag går att rosor plocka Vid lärkans första slag. Jag väljer — ljufva möda! — De rödaste bland röda Att ge mitt hjertas dam.När vidt från hela trakten

Man samlas hit till jagten,

Du vill till häst också;

Se, gångarn fram jag leder !

Sitt upp! Min hand jag breder:

O stöd din fot derpå !

Jag får — förstulna lycka ! —

Dess sidenboja trycka;

Haf tack, mitt hjertas dam !

I eken höstvind susar Och jägarskaran brusar Vid hornens skall framåt. De hvita falkar sväfva, Förföljda dufvor bäfva; Men när från skogens stråt Till hemmet skaran vänder, Du lyfts på pagens händer Ur sadeln lätt, min dam !Vid gästabudets timmar, När riddarsalen glimmar Af gull och hermelin, Din page vid stolen vaktar, Din minsta vink han aktar Och skänker i ditt vin. Jag får din stämma höra Och lätt din drägt beröra, Mitt hjertas ljufva dam!

När kyrkoklockan kallar Högt öfver mur och vallar Och messans stund är när, I slöjan du dig höljer, Din gång jag lydig följer, Och bok och släp jag bär. När helga kalken höjes Och knä till jorden böjes, Jag ber för dig, min dam!När dagens möda svalkas Och hvilotimmen nalkas, Jag tänder facklan stum, Jag kastar om dig kappan Och upp för vindeltrappan Dig lyser till ditt rum. Till afsked stolt du nickar; Hur kall, hur lugn du blickar! Sof väl, mitt hjertas dam!

Så mina dar förrinna, Min ljufva herrskarinna! Och allt hvad jag begär Som lön att jemt dig tjena, Du hulda och du rena, O vet du, hvad det är? Ett »tack» från ögon klara, Ett lätt »god morgon» bara, Och nöjd jag är, min dam!Idealism.

Om min tanke långt från gruset Stundom ilar, glad och fri, Om mitt öga trår till ljuset, Är det något ondt deri?

Hvarför undra, om jag svingar Mig ditofvan då och då? Hvarför fick en fogel vingar, Om han frukta skall det blå?

Kär är tufvan midt i skogen, Grenen kär i trädets topp; Ej jag är dem mindre trogen, Fast jag svävfar högre opp.Klandersjuke, tro mig bara! Fogeln, hur han ströfvar än, Hittar alltid — ingen fara! — Till sitt bo tillbaks igen.

Den, som stirrar jemt i sanden, Tror till sist att allt är sand; Den, som aldrig går till stranden, Vet om hafvet ej ett grand.

Men jag vet, att ofvan jorden Fins en himmel, stolt och fri, Och så härlig är den vorden, Att jag bada må deri.

Sång och flygt mig himlen gifvit; Jag dem öfva vill och när Mina ungar vuxna blifvit, Sång och flygt jag glad dem lär.Goethe.

I.

Midt i skogen står en källa, Vid dess vågor Visan bor; Underfullt och mildt de välla Under dämpad fogelchor.

Ljuf med blåklintskrans i håren Och med väpling vid sin barm Visan slumrat långa åren, Oskuldsfager, hvit och varm.

En förtrollningsformel sofver Hennes friska lemmar der, Bok och vide susa öfver Folkets hulda hjertanskär.Men en yngling, skön som våren, Steg en dag från himlen. Lyss! På de långa ögonhåren Trycker han en stilla kyss.

Visan vaknar ur sin dvala, Ger befriarn glad sin hand; Lönligt med hvarann de tala, Lutade mot källans rand.

Solen kastar mild sitt glitter Öfver skogen på en gång: Öfverallt är fogelqvitter, Öfverallt är doft och sång.

II.

Qvällen kommit. Svanen seglar, Solen sjunker i ett haf, Der ett grekiskt tempel speglar Gafvelgrupp och architrav.Hög i aftonrodnans dager Sitter der en offerprest; På hans panna Phoebi lager Alla sånggudinnor fäst.

Denna blick, som moln ej störde, Vittnar om heroers slägt, Och odödligheten rörde Detta hufvud med sin flägt.

Joniskt milda vindar svinga Till den gamle sångarn ner; Ambradoft och vår de bringa Och en helsning från Homer.

Vågen blånar, luften bäfvar Full af herdepipors ljud, Och en örn i rymden sväfvar, Kungligt lugn, Allherrskarns bud.139

Men i skaldens lager blickar Än en blåklint, skön och blyg, Ur den helga kransen nickar Visans väpling fram i smyg.Afsked.

Du skall lemna mig, stygga gosse, Och jag blir här på landet qvar. Bland kärr och fur och sten och mosse Hvad de bli långa, mina dar! O säg ej, att för dig de blifva Just lika långa som för mig! Jag har, att saknaden fördrifva, Ej det som fins i mängd för dig.I början skall min famn du sakna Och ofta se på mitt porträtt; Att ensam somna, ensam vakna Blir väl i början ej så lätt; Men se'n de nya föremålen Din tanke rycka med sig snar, Då jag vid sländan eller nålen Ett ständigt enahanda har.

Ej minnets liljor lika dofta Som stundens nyutspruckna ros; I början skall du skrifva ofta, Men snart den lusten flyr sin kos; Du ropar »nej!» Det kan så vara! Tro ej, att jag dig förebrår! Ack nej, din flicka säger bara, Hon säger bara hur det går.En kyss ännu, och bort med tåren!

Det blir väl tid för den en dag.

Nu löser jag de svarta håren,

Som vunnit — mins du? — ditt behag:

Så, bort med kammen, låt mig linda

De långa lockar om din hals!

En stund, en stund jag vill dig binda -

Så framt du ens får resa alls.

Farväl, farväl, min ljufva lycka! Ser du, hur lugn jag än ser ut? Det går att sucken söndertrycka Mer lätt än jag har trott förut. Var stark, du äfven! Och som gåfva Jag mins dig hvarje timme, jag — Du skall, du måste ett mig lofva: Ack, tänk på mig — hvarannan dag!Marmorgruppen.*

n stilla skymning ljusets glans fördrifver, Den helga floden strömmar mörk och sval, Forntida gudar bo i enslig dal Vid sus af silfverpopplar och oliver.

Den ätt, som fallit för Kronionsslägten, Här dyrkas än i månomgjuten fred, Försoning bärs på daggens skålar ned Och allt är tyst och mildt i aftonväkten.

* Enligt en berättelse från den klassiska forntiden skall man på ett gammalt skulpturverk hafva fimnit Promethevs och Hephaistos afbildade tillsammans, den förre med en spira i handen.Der dunklet faller vidt från lagerns krona Bland dagrar halft af gryning och af qväll, I vänlig grupp på samma marmorställ Två mejselhuggna gudabilder throna.

För eldens starka krafter begge råda. Den ene, Hephaistos, är Ljungarns vän, Promethevs är den andre. Längese'n Förenta här i marmorn stå de båda.

Ej lika lott de egt. Kronidens boning Och gudars lag den ene njutit säll; Den andre led på öde klippans häll För gamens bett till ädla dåds försoning.

Nu stå de samman. Inga tecken sira Den enes bild, som skimrar mild och klar; Men flydda sorgers spår Promethevs har Och han allena bär i hand — en spira,145

Och trädens sus och källans sorl dem ära, De hviska: allt, som älskat eld och ljus, Skall lefva evigt, högt från stoft och grus, Men den som lidit, han skall spiran bära.Den öfvergifna smedjan.

Kom, när midnattstimmen nalkas! Vill af mildrad luft du svalkas, Kom till forsens rand i qväll! Se, bland granar månen glimmar! Hör, i andetysta timmar Böljan splittras mot sin häll! Hon stänker så svalt mot din hvita kind; Du rädes väl icke för qvällens vind?Se, dernere, öde blifven,

Mörk och skydd och öfvergifven,

Står en gammal smedja qvar.

Fordom lif och gny der hördes,

Bälgar hveno, hamrar rördes,

Smältan sken på härden klar.

Nu är det så underligt tyst mot förr

Och remnade gapa båd' tak och dörr.

Siste smidesmästarn lärde

Yrkeskonst af hemligt värde

Mot betalning af sin själ.

Mästarn egde ej sin like,

Ej det fanns i Svea rike

Jern, som smidts så segt och väl,

Men kastas på jernvåg de stängers skatt,

Det klingar derur som ett hanligt skratt.När fördragets tid var liden,

Kom en natt vid nyårstiden,

Just när hammarn flitigt gick,

In en man i bergsmanskläder

Och på hatten hanefjäder,

Log, och i ett ögonblick

Han mästarn behändigt till städet drog,

Hans hufvud han böjde, och — hammarn slog

Sedan dess är smedjan blifven Fruktad jemt och öfvergifven,

Men ibland--------ack, lyss en stund!

Hör, hur mitnattsklockan klingar! Se, en qvast af lågor svingar Genom takets spruckna rund! Det hviner i bälgarna, tag på tag — Nu faller ett dånande hammarslag.Höst.

The flower that smiles to-day To-morrow dies.

Shelley.

Nu komma kalla dagar, Nu komma dagar grå, Och hur ditt hjerta klagar Så komma de ändå. För vindens fläkt i natten Den sista rosen dog, Det mörknar öfver vatten, Det glesnar öfver skog.Det hviskar öfver fjärden En sorgsen anderöst: »Nu sommarn gick ur verlden, Farväl! Nu är det höst!» Du lind, som börjat gulna, Du snart skall öde stå; Nu komma dagar kulna, Nu komma dagar grå.

Vildblomma, som fördröjt dig

I dunkla snåren än,

Och tyst i hopp förnöjt dig:

Du har ej långt igen!

Och neckros, du, som domnar

Så blek invid din ö,

Ack, det är bäst du somnar,

Ty snart du måste dö.Och hjerta, du, som skådar Hur allt förvandlar sig, Fins ingenting, som bådar Den samma lag för dig? Men ängsligt hörs du svara: Ack, unna mig min frid, Och låt min sommar vara Ännu en liten tid!

Columbus.

Leende man såg på färden, När han drog till nya verlden Öfver vindomsusadt haf. »Spe är allt, hvad han skall vinna, Nya land han ej skall finna, Men i böljans famn en graf».

Men han skakade ur sinnet Af det tomma gycklet minnet, När han flög på vågen fram, När på nyförsökta banen Förr ej tämda oceanen Vräkte mot gallionens stam.Fruktan, hotet och förtalen Ströko flagg för amiralen, Som, när natten spände opp Blåa, stjernbeströdda täcket, Stod orygglig än på däcket, Spejande och full af hopp.

Så som han skall tänkarn våga Ut på upptäcksfärder tåga Öfver forskningens Atlant Och förakta hånets löjen Och förakta jordens nöjen, Sökande ett evigt sannt.

Så som han skall menskoanden Styra kurs på nya landen Bortom döden, oförsagd, Huru tviflets bränning fraggar, Hur än lustans bölja vaggar, Oförfärad i sin bragd.Fast de ropa: »intet vinnes, Bortom grafven land ej finnes», Och fast ej han skådar strand, Skall han, trots de kloka hjernor, Styra efter himlens stjernor, Tro på dem — och finna land.Lampan.

Sällan med hvarann de talat, Men de älskade hvarann, Och de visste, att besvarad Hos enhvar en flamma brann.

Fönstren vette mot hvarandra, Och i qvällens timme sen Hos dem begge bak gardinen Lyste aftonlampans sken.

Han vid boken ständigt sträfvar För att nå sitt drömda mål, Hon för sig och modern trälar Långt på natten med sin nål.Öfver bokens sidor spelar Ofta någon kärleksdröm; Framtidsbilder fladdra stundom Blygt på flickans hvita söm.

När han ser mot flickans lampa, När mot hans hon ser också, Tänka de: »den dag skall komma, Då vi ej behöfva två,

Då vid samma bord vi sitta, Lyckliga i eget hus, Och på bok som öfver sömnad Lyser samma milda ljus.

Och ibland från bok och sömnad Se vi upp en flyktig stund; Våra ögon säkert mötas, Kanske mötes mund af mund.»Så de drömma. Döden kommer, Ynglingen han griper hård. Åratal derefter flickan Bärs till samma kyrkogård.

Och i qvällens tysta timme, Som de dödas kärlek ren, Samma milda lampa gjuter Öfver begges graf sitt sken:

Samma månes glans försilfrar Begges undangömda vrå. Var det så, som framtidsdrömmen Ändtligt fylldes? Var det så?

Stiga de ur gröna kullen, Sväfvande ur nattlig blund? Mötas deras blickar ändtligt Der i samma hem en stund?

Ack, der ljuft de sammanträffat, Sol och måne mist sitt ljus; Samma kärleksblick dem lyser I det stora fadershus.

Sol och måne der som lampor I den dager brunnit slut, Som på englavingar lyser Från den Onämnbare ut.

Från sol och stjernor.

Från sol och stjernor jag längtar re'n, Fast ung till ilande lefnadsåren; De lysa blott med ett härmadt sken Från rätta solen och rätta våren. En bleknad glans och en mattad strimma Är allt, som skimrar i jordens dimma, Det rätta ljuset ej hör oss till, Men dit jag vill.Från sol och stjernor min längtan går Till lindomsusade grafven trägen. Väl är den dunkel, men jag förstår: Till ljusa boningar är den vägen. Mig locka ljufligt de stilla gårdar Bland svarta kors och förgätna vårdar; Jag vet och känner, att dödens ort Är lifvets port.

Från sol och stjernor till Dig jag flyr, Du andesol, som ej töcknen dölja. Ej qväll sig sänker, ej morgon gryr, Och inga skuggor på dagrar följa. Oändligheter af andar tåga Odödligt kretsande kring din låga; Om der den minste jag blifver ock, Du ser mig dock.1794.

O trefaldt sälla de, som blödt för svärden, Af trasor höljda midt i ärans famn, Och gått med Hoche i eld mot halfva verlden Och prydt med friska lagrar sina namn!

Det sjuder ungdomslust vid dessa gränser,

I tricoloren brusar segervind,

På bajonetten ärans stråle glänser

Och hoppet färgar unge hjeltens kind.

Hur annorlunda inom stadens tullar! Blott bilors fall och pöbelmassors hån Och slagtarkärran, som beständigt rullar Till guillotinen vid Barriére du Thröne!Systemet fordrar offer. I en hjerna

Det herrskar skoningslöst och kräfver mer.

Den unga dagens segerrika stjerna

Ur blodig morgonrodnads strimmor ler.

Den milde Robespierre skall allt förklara, Rousseauiskt dygdig, allt han lyckliggör; Men följ hans lösen strängt! Tag dig till vara! Den, som på egen hand är lycklig, — dör.Annu!

(Till en sångare.)

Det är ej borta, som du trodde, De ljufva toners fria val; Det bor ännu, som förr det bodde, I själens djup en näktergal.

När sorgen höljde fogelburen, Han trodde genast, det var natt Och död och vinter i naturen, Och sörjande och stum han satt.164

Men snart, o snart af ömma händer Skall floret lyftas bort en dag, Och ljus och glädje återvänder Med tusen nya toners slag.

An är ej ålderns skymning inne, Än är det sol i grönklädd dal, Än är du ung till själ och sinne, Och du skall qväda, näktergal!

*JProcul este!

Gå stum och andaktsfull förbi, Stör ej den höga själ, som lider! Den ensamhet, hon dväljes i, Gudomlig är som hennes strider.

Den fläck, der blixten slagit ned, Var helig under Romas dagar: Du kränker helgedomens fred, Om, oinvigde, der du klagar.Skeppet.

Ofverallt kring Sveriges stränder Minnet sina fyrar tänder Från vår äras gyllne tid, Östersjön om seger brusar Och den friska vinden susar Gustaf Adolfs namn dervid.

Och när skumt på böljans Ocken Hösten sveper sina töcken Som en duk, på båren bredd, Upp ett skepp i rök och dimma Tornar än i midnattstimma, Glimmande vid Danzigs redd.Der kanoner späcka gapen, Andebleka man i vapen Skymta tätt med luntor fram, Styckekulan gnyr och hväser, Vimplar fladdra, elden fräser, Masten brakar i sin stam.

Med oryggligt mod i barmen Står med sönderskjutna armen Amiralen, mörk i hog. Det är Stjernsköld, Sveriges heder, »Jägarn» är det skepp, han leder Ärofull på blodig våg.

Ej han fick med kungen draga Dit, der nordens riddarsaga Sjöngs på tyska fält med svärd; Förr'n vår äras bröllopsstunder Randats, hjeltens sol gick under Slocknande i kulen fjärd.Ej den gamle hann att svinga I den vapendans sin klinga, Som med Friedland Gustaf höll, Ej, der stridens massor svalla, Skönt med Makkabeern falla, Som det gula gardet föll.

Det är derför än i natten Vred han far på hafvets vatten, Krutsprängd, af gnistor svedd. Det är derför »Jägarn» blänker Bister fram, när natt sig sänker, Glimmande vid Danzigs redd.Mitt tycke.

Jag älskar ej den febereld, som brinner I hektisk färg på sångarns bleka kind, Och ej det känslosvall, som strax försvinner Vid första flägt af alpens skarpa vind.

Jag älskar vinet högt och hatar ruset, Har blixten kär, men solen mer ändå; Ar hafvet vredgadt, hör jag gerna bruset, Men älskar mer det lugna, spegelblå.

Förstulna blickar, läppar yppigt röda Jag ej förtala vill, men kärast är Den blick, som lofvar kraft i vedermöda, Den ljufva mun, som helig tro mig svär.

Den hand är skön, som jemt med rosor leker, Juvelbesatt och skimmerhvit som snö, Men skönast den, som huldt den trötte smeker Och mig hugsvalar än, när jag skall dö.Draupnir.

(Odins ring.)

Underbart och herrligt syns mig mycket bland de

skapta ting, Underbarast Odins smycke, skaldekonstens gyllne ring.

Vet, den kom från bergets inre, från de dunkla

magters verld, Bälgar blåstes, hamrar lyftes, gnistor flögo öfver härd.

Djupets obegripna runa, oförsonad längtans glöd Dvärgar ristade i ringen. Hur den glimmar dunkel-röd!Sedan dess i skaldens hjerta lockar ofta hemlig röst Hän till bergets gömda kamrar, till uråldrig moders

bröst.

Allt skall hylla höge gudar: Odin ringen fick som sin, Ljusets allra skönsta runa skref han i dess rundel in.

Sedan dess i skaldens hjerta locka ljud från Valaskjalf, Hviskande om höge Asar, hviskande om vänlig Alf.

Efter nio nätter drypa, säger klart en helig sång, Ständigt ur den gamla ringen åtta nya på en gång.

Så ur sångarns inre strömma plötsligt i en säll minut Ur den första skapartanken nya, nya tankar ut.

När den renaste bland gudar vardt för Höders pil

ett mål, Lade Odin, stum och sluten, ringen sist på Balders bål.

Och den döde, oskuldshvite, menniskors och gudars

tröst,

Tog den med till Hel i djupet, med till underjordens

höst.173

Yngling, du, som sjunger eldig, sjunger yr din korta

vår,

Säg om Eddolist du känner, säg om sagan du förstår?

Har du lärt, att sången flyktar bort ur en befläckad

verld, Att, när dygden faller, konsten styr mot nattens

djup sin färd?

Skall från skuggors tomma riken, väsenlösa bilders

natt, Balder återsända ringen, jorden återfå sin skatt?

Fåfäng fråga! Ack, så länge guden sjelf är qvar

hos Hel, Hvad skall smycket båta längre, hvad är vardt med

sång och spel?

Om den åter förs i dagen, intet dock den hjelpa

skall,

Ragnarök ändå skall skymma, fäsiet lutar dock till

fall.174

Om den gyllne sången kommer till en verld, der dygd

ej fins,

Bröst ej lättas, qval ej stillas, gudars glädje mer ej

vinns.

Om den kommer, skall den komma utan hopp och

utan fred: När det goda flyr, o skulle ej det sköna följa med?Jordmasken.

slottets flygel står se'n forna dar En samling mest af franska böcker qvar. Jag kallad blef att ordna den på nytt, Ty mycket skingrats medan tiden flytt.

Hvad fina stick, hvad hedervärda band, Hvad doft af mysk och ambra deribland! Ett multnadt sekels bildning gömmes här: Frivole Parny! Fräsande Voltaire!

På väggen sitter, lysten smått och fri, Med barm, som höjs ur gazen, Dubarry. En öm herdinna sitter, söt och mjäll, Och leker med en hind; en fin pastell!

IJag tycker än i detta rum mig se Den förre egarn vandra kring och le. Hur mången illusion du hade mist, Om nu du lefde, encyclopedist!

Men genom fönstret sommarn vinkar vän;

Jag måste ut bland parkens vackra trän.

En bok jag tager med. Men hvem? — Jean Jacques? —

För känslosam — nej, heldre Condillac!

Må göra, gamle filosof! Så kom Och läs för mig din gamla lexa om, Den glädjelösa: allt är mull och stoft! Kom med till bänken under lindens doft!

Jag läste på. Men vänlig vestanvind Och blomsterångor smekte ömt min kind, Och, bäst det var, jag sömnens nektar drack, Till marken föll den gamle Condillac.177

På drömmens vinge for jag efter hand Till sångens gamla, underbara land, Der hjertat stillar eviga begär, Ty

himmel, Gud och englar finnas der.

Uppvaknad snart, jag ned i boken såg, En mask på textens öppna sida låg. Jag tänkte: sådan herre sådan gäst! Jag tänkte: lika trifs med lika bäst!Sådant händer.

Vid arbetsbordet lilla lampan brann,

Der satt hans mor, hans systrar hela raden,

Hans nittonåriga kusin från staden;

De språkade förtroligt, tyst, och han —

Han såg på dem ibland, men oftast ner

I boken, i sin älskade Homer.Han var så ung, var bara sjutton år, Hans mor var fattig, han var blek och trägen Och mycket tyst och ännu mer förlägen, Som förr man var i lifvets gröna vår; Han log ibland i smyg med tafatt min, Men obeskrifligt rörd, mot sin kusin.

Han vet ej sjelf, hur fast han fången är, Men plötslig rodnad smyger öfver kinden Och vexlar om med blekhet snabbt som vinden, Så snart han ser sin fina hjertanskär, Och bäst han läser sin Homer i dag, Andromache får hennes anletsdrag.

Du unga hjerta, mildt som lampans ljus! Hvar fins din like nu, man kunde fråga: En femtonåring mycket nu kan våga, Cigarr, kurtis och någon gång ett rus. Du unga hjerta, kämpa segt och vinn! Du unga hjerta, mildt som lampan brinn!II.

Ett år gått om. Den hvita mössan satt Med sin kokard på gossens vackra panna.

O glada dag! Se, tiden sjelf tycks stanna Och lyssna huldt, hur ynglingshjertat spratt.

När han kom hem, han flög till moderns bröst,

I hennes öga stod bland tårar skrifvet:

»Ack, vore nu din fader qvar i lifvet!

Hvad jag är stolt! Hur Gud har skänkt mig tröst!»

Hvad stilla fröjd! Men dock man märker väl, Att hon i dag en hemlig oro gömmer, Och först när qvälln på himlen står och drömmer, Hon ger den luft. Du ömma moderssjäl!»Mitt stackars barn! Det kom i går ett bref; Du skall, du måste ju en gång det veta, Det är ej värdt att efter orden leta: I förgår hon — du vet — förlofvad blef.

Var stark, mitt barn! På detta tänk ej mer! Du är så ung, och det var griller bara.» — Han tvunget log, fast ej han kunde svara; Han tände lampan och tog fram Homer.

III.

Hur tiden går, man blir mer hård, mer fast, Man är ej jemt så skygg och jemt så blödig, Man rodnar ej vid hvarje ögonkast Och finner mången bockning öfverflödig.

Och har man vett, och har man än sin fröjd At arbetslampan, som i forna tider, Så står man stundom snart på lyckans höjd, Fast håret gránar smått i lifvets strider.Man aktad är, man drages efter hand

Af sina vänner litet ut i lifvet;

Man spelar kort, och vid supén ibland

Man gör sin pligt — och leds så öfvergifvet.

Så gör vår vän, som mången annan gör. »Hur eget, att han jemt som ogift stannat! Kanhända kom han sig just aldrig för?» — Var det hans skäl? Han sjelf ej säger annat.

IV.

Det var på baln. I sidorum man spelar.

Der satt ock han, som det hans vana var.

Men, bäst man knekt och ess och dam fördelar,

Ur balsalongen skred förbi ett par.

Han blickar upp. Hvad var det väl, som gjorde

Att tvärt och häftigt han sin granne sporde:

»Hvem är den flickan der i salens dörr?

Bestämdt har jag dock sett de dragen förr!»Förvånad svarte man: »Så intresserad! Bevars hon vacker är, det medges ju, Och hennes växt är fm och distinguerad. Hon vistats utomlands alltjemt tills nu. Men hennes mor var vackrare kanhända, Fast tjugu år se'n dess ha gått till ända» — »Hvad hette hon?» — Här flög ett namn, som gör Att på hans kind en rodnad föds och dör.

Och rörd han skådar på de kära dragen, Och midt i spelet än på dem han ser. »Hur lik sin mor!», han mumlar tyst, betagen: Men ser han se'n på hennes kavaljer, Så tänker han: »så var ej jag, dess värre! Den der, fast pojke, för sig dock som herre. Hvad jag var blyg och dum, jag stackars tok; Den der är nästan litet öfverklok.»Och spelet skred. Det säges, att derunder Hans tankspriddhet man halft med löje såg. På färg han mins ej svara: hvilken blunder! Och dock pointen ej kan sägas låg. Han — ser en syn: sin mor och syskonraden Och lampans sken, och sin kusin från staden, Och sin Homer, — och inom kortets ram Andromache ser upp ur hjerterdam.Domrémy*

(ad un' anima gentile.)

Vi bläddrade i boken om Johanna, Den franska ärans ridderliga mö; En himmelsk lager smeker hennes panna Herdinnans lof på jorden ej skall dö. Hur mycket än försvinner eller skiftar, Kring hennes hufvud helgonfanan viftar; Vår själ blir ödmjuk på en gång och fri, Ty hvarje hjerta har ett Domrémy.

* Med anledning af ett nyutkommet praktverk öfver Johanna d'Arc.Der blommar åter lifvets morgonminne För den, som gömmer oförgängligt qvar En strimma än i oförvissnadt sinne Af längst försvunna, ljusa oskuldsdar. Maria kommer, barnet armen sträcker, En oriflamme det än åt bedjarn räcker Och säger: stanna, gå mig ej förbi, Ty hvarje hjerta har ett Domrémy!

Du väl det känner. Allt hvad skönt, som tjusar,

Hvad stort, som eldar, grep ditt hjerta re'n.

Hör, källan sorlar! Hör, hur eken susar!

Se englavingars lätta återsken!

Af gömda harpor trädens kronor klinga,

Och af sig sjelfva alla klockor ringa;

Det ljuder andeskönt, men strängt deri:

Mins, hvarje hjerta har ett Domrémy!Ibland martyrer der och ljusa englar Jag Dante såg en gång vid källans våg; I handen höll han hvita liljestänglar Och på en qvinlig bild hans öga såg. Der såg jag Fiesole med helgondragen Och i madonnans blick, som förr, betagen; Jag fann odödlig, himmelsk poesi I mina drömmars ljufva Domrémy.

Bland Thules skalder såg jag en och annan, Som var i lifvet mild och englaren. Der gick med Edens blåklintskrans om pannan Vid Selmas sida, hög och blyg, Franzén, Och han som sjöng i oförgätna stunder Om Fogel Blå och om Felicias lunder, Och kring dem flöt en stilla melodi: »Bevara rent, som de, ditt Domrémy!»»Statt upp, gå ut att kämpa ljusets strider!

På dig ett öga ned ur molnen ser.

Sjung helig tro i dimomgjutna tider,

Håll högt och fast det himmelska banér!

Och när ditt värf du krönt, som förr Johanna

Med kronan smyckade sin konungs panna,

Du skall i dödens plågor varsebli

För själens syn ett himmelskt Domrémy!»Vapenvakt.

t på ädla krigarbanen, Ut till bragder vid Jordanen, Ut med korsbanér och glaf! Ut att palm och lager hinna Och från saracenen vinna Marken kring den helga graf!

När ur öster ljuset strömmar, Skall du nå din ungdoms drömmar, Unge sven, med Guds behag. Gyllne sporrar skall man bringa, Och af länsherrns egen klinga Skall du få ditt riddarslag.

UMen i natt du Gud skall dyrka; I den månbelysta kyrka Skall du hålla vapenvakt. Att din trohets lön få smaka, Skall du from och ensam vaka, Andaktsfullt och oförsagdt!

Och han vakar och han beder, Medan natten stilla breder Öfver grafvar ut sitt flor, Medan mildt i månens strimma Crucifix och sköldar glimma I det fanbeprydda kor.

Hvarje själ, som lärt att brinna, Vill, som han, sin seger vinna, Vinna ljusets riddarslag; Hoppets milda stjernor skina På ett anadt Palestina För vår ande än i dag.Glöm ej, du, som allt vill våga, Glöm ej i din längtans låga Vapenvakt i nattens famn! Glöm ej vakan, glöm ej bönen, Du, som söker segerlönen Af ett bragdomstråladt namn!

Långt från dagens larm och nöjen Fly en stund från lek och löjen Dit der frid bland grafvar bor! I ditt hjertas djup det finnes, Fast ibland du knappt det minnes, Pröfningens och bönens kor!Modershopp.

Ej än, ty feberhet din panna är Och i ditt bröst är stormande begär, Ej än, men snart du finna skall ändå Den ljusa frid, som nu du tycks försmå.

Ej än, men snart din ande känna skall Att ädelt lugn är mer än grumligt svall, Att palmens qvist är mer än lagerns krans Och att raketen ej har stjernans glans.

Ej än, men snart du finna skall, att skön Vid dagens slut är enkel aftonbön, Att lampan glimmar i din moders hus Mer skönt än festens alla granna ljus.Ej än, men snart du finna skall, hur smått Är mycket, som man kallar stort och godt, Hur stora ord och stora löften fly För vinden bort som söndertrasad sky.

Ej än, men snart du ser, att blyg och mild Är ofta just den högsta kraftens bild, Att mycket väsen ej det ädla gör, Men kämpar tyst och utan jämmer dör.

Ej än, men snart, om rätt mitt hjerta spår, Vid Kristi kors du, sänkt i böner, står. Då skall du se, hvad kraft och mod det ger, Fast här du stundom det föraktadt ser.

Ej än, men snart, om blott du tålig är, Skall allt bli ljust, som nu är dunkelt här. Förbida, älskling! Ack, ej än, men snart Skall allt bli godt och allt bli uppenbart!

Den blyge.

Hvad han är tillbakadragen, Så man säger nästan jemt; Ej de lekande behagen Träda muntert fram i dagen. Ej det lefnadsvisa skämt.

Kan så vara. Blyg han gömmer På sin skatt af tro och hopp; Till hvad skönt hans hjerta drömmer Ofta, skyggt försynt, han glömmer Läsa stängda porten opp.Men ibland, när minst man tänker, Syns hans hjerta i hans min; Hur hans milda öga blänker, Hvad juveler då han skänker Ur sitt annars slutna skrin!

Man ser in i gröna lunder Med romantiskt perspektiv; Känslans strömmar, diktens under Låter han i sköna

stunder Yppas som till tidsfördrif.

Har du rest i söderns länder? Såg du Pisas tysta stad? Stela synas hus och gränder, Blicken, hvart den än sig vänder, Intet ser, som gör den glad.196

Men gå längre! Plötsligt skjuter Kyrka upp och baptister, Campo Santo dig omsluter, Och förtrollad huldt du njuter Af Benozzos bilder der.

Minne tränger sig vid minne, Pisa, här i denna vrå! Pejlar man den blyges sinne, Skall man plötsligt se derinne Skatter, rikare ändå.Återvunnet hopp.

Jag kom till dalen åter, der jag lekte En gång som barn vid bäckens sång, Och samma hulda vestanflägtar smekte Min tinning än en gång.

Jag fann dem åter, mina gyllne drömmar, Der gröna alar vänligt stå,

Jag fann att kraft, jag fann att helsa strömmar I rymden än som då.

Jag fann från dagar längesedan flydda Ett mildt, melodiskt återsus, Jag fann min forna, undangömda hydda I aftonrodnans ljus.198

Och vet du hvad"? Jag hittade bland träden Min barndomsfrid, som glömt sig qvar, Hon kom till mötes under foglars qväden, Så ljuf som förr hon var.

Den hulda sade vänligt: »jag förlåter, Fast långt du flytt i vildt begär.» I trädens sus det ljöd: »välkommen åter! Nu skall du stanna här!»

Då glänste regnbågslikt på gröna ängar Ett paradisiskt skimmer opp, Och af sig sjelfva ljödo lyrans strängar Om återvunnet hopp.Englaröst.

Kom åter, barn, en engels stämma talar,

Kom åter, barn, ur flärdens gyllne salar,

Från verldens glittergranna spindelgarn

Kom åter, barn!

Ej fråga mer på sluga dårars sätt

Hvad som är klokt, nej, fråga hvad är rätt!

Blott den, som offra kan en jordisk vinning, Skall fästa Edens krans om svalkad tinning, Blott den skall hinna fridens helgedom, Hvars själ är from,

Och om de säga, att du svärmar blott, Så vet, att sådan är det ädlas lott!Så ha de svärmat, alla de, som drogo Till ljusets kamp och för en sanning dogo, Så svärmar skalden än i vårens dag Vid lyrans slag,

När högre verldars maning tyst han hör Och himlens vind i hjertats strängar rör.

Kom åter, barn! Förgäfves söker ingen, Förgäfves ingen fogel lyfter vingen; På tankens alp, i bönens däld är Gud, I sångens ljud,

Och blott du söker, o, var viss, du når, Och gåtan tyds som än du halft förstår.

Ej som de fega hjertan ofta bruka

Sjunk ned i fromleriets febersjuka,

Nej, skåda frisk och utan svek dit opp

Med barnets hopp,

Var mild och fast, var glad och allvarsam!

Låt rosor växa än vid korsets stam!Kom åter, barn, kom hit till ungdomskällan, Och räds ej derför att du kom så sällan! Ty allt är glömdt och allt är åter godt: Välkommen blott!

De ädle döde, som från dig gått hän, Dig ropa mildt bland lundens dunkla trän.Regnbågen.

Sol och regn tillsammans timra Bågens strålbegjutna rund; Underbart dess färger skimra I ett smältande förbund.

Af dess glans är öfversållad Blomstergårdens unga vår, Liljan lyser som förtrollad, Darrande af regnets tår.

Och så länge bågen blänker Sägs det, efter skurar fram, Ingen syndaflod fördränker Åter Adams fallna stam.Sköna bro, som plötsligt strålar, Darrande ur skyn och mild Och naturen magiskt målar, Båge, du är sångens bild!

Sorg och glädje, sol och tårar Timra diktens båge opp, Der i glans från högre vårar Skimrar ett odödligt hopp.

Högre stråla alla kinder I dess underbara ljus Och dess lätta bro förbinder Himlen än med jordens grus.

Snabb den tjusar och försvinner, Ej af någon hålls den qvar; När dess rosenglans förbrinner Samma färg ej lifvet har.Och så länge Dikten spänner Öfver rymden än sin spång, Äro jord och himmel vänner, Hotar ingen undergång.

Det är hon, som huldt ur skyar Blänker fram i skimmerskrud Och beseglar och förnyar Menniskans förbund med Gud.

O så kom och öfverskygga Mig ibland, och när jag dör, Låt mig ila på din brygga Upp till hemmet ofvanför!Hvad sommarn sade.

Förgängligt yppig sommarn står Och ser på Mälarsjö, På vänlig björk, der fogeln slår, På vassomvuxen ö.

Han ser på fält, dem svenske män Ha egt se'n fordomdags, Der klöfvern ljufligt doftar än Och rågen än ger ax.

Han säger då: »skall detta allt En annans bli en gång Blott för att folkets bröst är kallt För saga och för sång?Ack nej, du gode odalman!

Jag känner väl din slägt,

Jag mins, hur förr den stred och vann

Med Gud och Engelbrekt.

Jag mins, hur förr den led så hårdt,

Men lät sig talas vid,

Fast offret kändes ofta svårt

På andre Gustafs tid.

Det gäller nu ej falla an, Det gäller blott försvar: Så gör, du gode odalman, Som förr din ättefar!

Förblif som förr! Det kostar mer Att gå i oväns band, An om du nu din penning ger För detta fosterland,För torfvans helgd, der korset står. På mors och faders lik, För vänligt hem, der vaggan går På framtidsdrömmar rik!

Jag vissnar snart. Med oro går Jag bort för höstens dar; Jag undrar jemt: månn' nästa år Det fins ett Sverige qvar?

De kloke män ha sagt med skäl, Att ingen fara är; Men är det klokt att vänta väl, Tills hon en gång är här?

Hon komma kan som plötslig by På sjö, som jemnad var; Hon komma kan som blixt ur sky, Fast dagen nyss var klar.208

Har jag ej sett, hur himlen blänkt Så tillitsvärd, så blå, Men regnet kom så oförtänkt Och haglet deruppå!

Hvem råder väl för hafvets våg, Hvem blef på vinden klok, Och hvilket menskoöga såg I ödets slutna bok?

Det är ju jag, som bryter ner Din långa vinters tvång: Så hör då du, hvad sommarn ber, Gif Sverige skydd en

gång!

Jag viker glad för norrskensprakt Och snö på stelnad fjärd, Blott du ur grufvans rika schakt I tid vill smida svärd,Blott du vill lofva att härnäst, När vintern drifs på flygt, Jag ser, hvad hjertat hoppas bäst, Ett Sverige starkt och tryggt!

Då skall jag ännu mera huld Välsigna Mälarns strand, Då skall jag gälda offradt guld Med guld på skördeland,

Då skola Frid och Styrka gå Med dina hjordar vall, Då skall en sång du höra få Så frisk som forsens svall.»Skördeflickan.

När sommarn flyr så snabbt sin kos Och vinden kylt den sista ros Och regn i skurar strömmar,

O slut dig in

I kammarn din

Och lef i sommarns drömmar!Vid lampans mildt förtrogna ljus

O dröm om sol och foglars sus, Om blomsterprydda ängar!

Vid brasans sprak

I varmt gemak

O pröfva lyrans strängar!

De gamla sägner vakna då,

När stormen hörs mot rutan slå.

O väf dem in i sången!

Till tidsfördrif

Väck upp till lif

En tid som är förgången!

Och vill ej du, så skall väl jag En visa än till ditt behag Öm skördeflickan sjunga, Som lefde sällt Vid åkerfält Och dog i dagar unga. *Hon växte i torpet vid susande skog; Hvad blommorna drömde, det visste hon nog, Hon visste hvad fogeln i lunderna qvad, Och jemt var hon glittrande glad.

Hur tiderna gingo, en fästman hon fick; Han lyste så stolt i sitt krigiska skick. Hon tog honom gerna, hon dröjde ej alls Att leende famna hans hals.

De skulle ha gift sig, men freden tog slut, Mot Karin i Ryssland drog Konungen ut, Med Gustaf den tredje gick gossen åstad. Men än var hon glittrande glad.

En qväll, när på åkern hon skylarna band, Så kom der ett bud från det främmande land, Bäst visan om Sinclair från tärnorna ljöd, Man sade, att gossen var död.Hon stod der så röd bland de vajande ax. »Hur dog han?», hon frågade darrande strax. »Han värjde sig manligt i kulornas bad» —; Då blef hon så glittrande glad.

»O bädden bland skylar på glimmande äng, I flickor», hon sade, »min brudliga säng! Hur ljufligt att bergås med rågen i frid I gyllene skördarnas tid!»

Hon lade sig neder, hon somnade godt, På säden hon bars in i stugan så brådt; Hon log in i döden. Man hviskade rörd, Att aldrig var vackrare skörd.

Men flickorna sjunga på grönskande graf: »O hvila! Vi höllo så hjertligt dig af! Du band på din kärfve, din visa du qvad Och jemt var du glittrande glad!»

*Nu har du hört min enkla sång,

Den var ej grann, den var ej lång.

O hör, hur regnet strömmar!

Lägg mera ved

På spiseln ned,

Och lef i sommarns drömmar!

Till C. W. Böttiger

d. 15 Maj 1876.

Med sippors krans i gyllne hår Han kommer lätt, den unga vår.

Då går han strax till skaldens dörr: »Hell, gamle vän, mig kär som förr!

»Jag glömmer ej, hur förr en gång Om Wärends Maj du sjöng en sång.

»Haf tack för den och andra fler! Så sjunger sällan någon mer.

»Haf tack, och vårens helsning tag! Jag har ej glömt din födslodag.»I samma månad föddes vi Med hemlig hjertesympathi.

»I norden husvill mången gång, Jag fick en fristad i din sång.»

Så våren sjöng; jag sjunger med,

Jag sjunger blott ett varmt »Guds fred!»

Hell, hell i lifvets sena år,

Du skald för kärlek, sol och vår!

Vid furors sus i enslig qväll, I aftonrodnans skimmer — hell!

Och styr i sång alltjemt din ban, Vår sångarålders siste svan!Kejsaren.

Jam cinis est et de tam magno restat Achille Nescio quid, parvam quod non bene compleat urnani.

Ovid.

Hvad är äran? Fråga vågen, Som mot Sankt' Helena slår! Medan kejsarn, mörk i hogen, Spejande i fönstret står!

Hvad är magten? Vinden fråga, Som har rört det stora haf, Men i aftonsolens låga Tynar i en grotta af!

Hvad är bragden? Spörj de döda, Som i Rysslands stepper bo Efter frost och vedermöda! Fråga, fråga Waterloo!

Han, som öfver Bernhardsfjället Mägtig skred, hvar är han, hvar? Fråga Invalidhotellet! Han är stoft, du får till svar.

Och hans verk — du slutligt ropar — Fins deraf ej något än? Tiden svarar: snart jag sopar Jättens alla steg igen.Emaus.

För hvarje själ, som än ur jordens dimma Mot höjden ser i sorgens skymningstimma, För en och hvar, som vandrar än framåt I himlatankar på en jordisk stråt, Det fins en stilla by, en vänlig hamn, Ett Emaus, som sträcker huldt sin famn. Der sitter Mästarn än i aftonglöden Till bords i stilla krets och bryter bröden, Och huldt förklaras lifvets dunkla öden.Fast Honom strax vår matta syn ej känner, Han går på vägen än med sina vänner, Och hur bedröfvadt än vårt hjerta var, Det lugnas snart af denne främlings svar, Och medan solen släcks och dagen dör, Vår ande gläds, vi veta knappt hvarför; Vi hviska blott: o dröj den korta tiden, O dröj i qväll! I morgon börjar striden! Blif när oss än, ty dagen nu är liden!

O stilla vrå, der fridens blomma spirar

Och mildt Han nattvard med de trogna firar!

O enkla hydda, ljuft förtrogna bo,

Der fogeln vingen hvila får i ro!

Hvad helgdagslugn, som sänks på aftonsky!

Hvad blida stunder, som så hastigt fly!

Men att det Mästarn var vår syn ej finner

Förr'n i den stund, då plötsligt han försvinner,

Först då vi känna, hur vårt hjerta brinner.O gläd dig, själ! När lätt af fröjd du bäfvar,

Och något heligt genom anden sväfvar,

När något evigt mål dig fyller opp

Med himmelsk tro, med tålamod och hopp,

När hjertat slår så högt som slå det kan

För menskligheten sak: då är det Han,

Då sitter Mästarn än i aftonglöden

Med dig i Emaus och bryter bröden,

Och huldt förklaras lifvets dunkla öden.Ahasverus.

Inquietum est cor nostrum donec requiescat in te.

Augustinus.

Den stupande fors, som ro ej får, Det pickande ur, som går och går, Och dag, som förjagar ständigt dag, Och, menska, ditt eget hjertas slag De säga dig nog, hvem den vandrarn är, Som endast att dö begär.Och menniskoslägtets strid och hast, Söm känner ej hvila, vet ej rast, En hind, som förföljes år för år Med rasande kopplet jemt i spår, Orkanen, som gnyr öfver piskad våg, Dig tälja min sorgsna hog.

Du brusande våg, förrinn, förinn! Du irrande bloss, förbrinn, förbrinn! Du pickande ur, stå still, jag ber! Du klappande hjerta, slå ej mer! O domna, du brinnande hufvudskål Från kamp, som ej eger mål!Flickan klagar.

Jag står på kyrkogården En stilla Oktoberqväll, När aftonsolen lyser Mot grafvens rodnande häll.

Hon glänser emellan träden, Som vissnade alla stå, Och löfven dansande falla På gångarne då och då.

En poppel ensam derborta Tycks trotsa förgängelsens bud, Den står så grönskande fager, Så frisk ännu i sin skrud.Den står som ett ensligt minne Från flydda, skönare dar, Då rosen lyste i tårar Och luften varmare var.

En gång dock poppeln skall vissna Till sist, som syskonen gjort! Då nalkas vinterns konung Ur snöiga molnens port.

Då blir det så kallt och öde, Så lugnt och mörkt och tyst, Och vågen börjar frysa Vid strand, som nyss den kysst.

Och snön från himlen faller Och täcker hvart bleknadt strå, Och solen syns ej mera Från blånande rymden då.Ja, då är det slut med lifvet, När poppelns grönska dör, Då stelnar allt i dvala, Naturen ej mer sig rör.

När kärlekens hopp är jordadt, Helt ljuf kännes sorgen då; Men när som sorgen vissnar, O hvad skall återstå?

O poppel, bild af sorgen, Som än är dystert blid! Du får så snart ej vissna, Ack, grönska än en tid!Sången.

Hvad är min sång?

Ett vattusprång,

Som qväller upp och snabbt förrinner;

Det stupar ned

I enslig led,

Der månen blek ur skyar brinner,

Och strålar strö

På vågens snö

Ett dämpadt ljus, som halft försvinner.Af träd en krans

I silfverglans

Omkring min ådra tätt sig sluter;

Bland gran och tall

Min böljas svall

Sitt lif i tysta stunder njuter,

Och utan namn

I flodens famn

Till sist min svala våg sig gjuter.

Hvad mer, om kall

Jag nämnas skall:

Jag trott, att vågen bör så vara.

Hvad mer, hvad mer,

Om knappt man ser

Den väg de gömda flöden fara,

Blott på ditt tåg

Du stärkt, o våg,

En enda dufven blomma bara!Villa Farnesina.

Må kraftens jätte gerna i Sistina En verld af spända muskler ställa fram Och domen bilda, djerf och allvarsam — Jag flyr till dig, o villa Farnesina!

Från er, sibyllor, och från er, profeter, Som vördnadsvärdt i dunkelt böngemak Bekransen detta underbara tak, Der snillet tydt de största hemligheter,

Från de atlanter, som med möda bära På konstnärstankens centnertunga last, I dag jag vandrar, jublande, i hast Till andra bilder, mig odödligt kära.Bland blomfestoner, som kring väggen draga Sitt ljufva nät, som fångar hvarje bröst, Hvars hopp ej frusit än i lifvets höst, Förklarad glimmar Psyches sköna saga.

Hur luftigt allt! Hur mildt Olympen glänser! Hur huldt befrias den beklämda hög! På lätt och frisk och genomskinlig våg Man gungar sakta bortom stoftets gränser.

Du sköne Sanzio! Det är du, som mägtar, Och endast du, vid vestanvindars smek De största gåtor lösa som på lek, Det är blott du, som bringar Hebes nektar!

Förutan kamp och later jättevulna Du skapar paradis hvar helst du går. Jag svär, ditt sinne var en evig vår, Jag svär att aldrig sågs din panna mulna.Och knappt berörd af tviflet eller qvalen, Du gick, till börden af Olympisk ätt. Du dog så ung. Af vingad Hermes lätt Du som din Psyche bars till gudasalen.Lärkan.

Se, hur jernvägståget ilar rasslande framåt, framåt! Hur det pustar, hur det bolmar rök och gnistor på

sin stråt! Ingen hvila, ingen hvila! Iltågsfart och buller blott! Ständig flämtning! Jemt som tiden går det undan

brådt, så brådt!

Men följ med, du lilla lärka! Kretsa öfver vagnar

snällt!

Lärka, du med dun på vingen, följ utöfver skog och

fält!

Var ej rädd för stenkolsröken, som i hvirflar drar

förbi,

Frukta ej, du välljudsrika, hvisselpipans jämmerskri!Ty det finnes dock stationer, någon gång står tåget

still,

Då, du ljufva sångarfogel, skall du slå en liflig drill!

Genom fönstren trötta hufvud sträckas efter luft och

ljus,

Låt dem höra då, o fogel, dina milda toners sus!

Vet, i första klassen sitter lutande en gammal man, Från en annan strand han kommit, från de sina

skildes han. Lärka, låt din enkla visa mildra i hans gamla själ Tunga minnet af de kära, som han sagt farväl, farväl!

Vet, i andra klassen sitter längtande en annan man; Bort han for, men nu till hemmet åter ställer färden

han. Monn' de frodas, barn och maka? Lärka, dina toner

slå, Och han hör på förhand jollret, qvittret af de kära

små!Men i tredje klassens fönster sitter blek en mor och

böjd,

Hon är arm, hon mist sin lilla, sina dagars enda fröjd.

Lärka, sjung! Din sång skall ljuda för det qvalda

modersbröst

Som en engels röst ur skyar: du förgråtna, fatta

tröst!

Men ej endast dessa trenne fröjdas, fogel, af din

sång, —

Nej, der minst du anar, lyss man glad till dina

toners gång,

Ty, hur jägtad än man tyckes, o det fins i hvarje

barm

Ett behof af friska qväden efter dam och jernvägslarm.

Nu är slut med uppehållet, tåget åter brusar hän, Ångans draperier sväfva mjuka öfver furuträn; Men följ med, du lilla lärka, och vid nästa hvilstation Låt de resetrötta höra om igen din vackra ton!

Minnets skål

vid den Nordiska festen i Upsala d. 15 Febr. 1876.

Nu kommer grå, allvarlig, qvällens timma, Och medan bleka norrskensstrimmor glimma De tyste, döde lemna vintrig graf, Och Gjallarbron ger ljud af hästars traf. En isning ilar genom hög och sinne Och hjertat fylls af ett odödligt minne Och ögat blickar på de kära namn, Dem runohällen bär i trogen famn.O död, vår glädje dina fjät förtrampa! Du griper forskarn vid hans arbetslampa1, Din vinge flägtar ut de ljus, som glänst

I statens värf, i kyrkans helga tjenst2, Och sagodiktarn från det blåa sund3, Hvars rykte ilar öfver jordens rund Och öfver hafven med Columbus seglar, Du tystar ned, hans sagoslott du reglar, Och sorgsna fråga nu alltjemt de små: Hvem skall som han vår barnaverld förstå? Till penselns vänner kommer du i qvällen, Staffli't du missunsam till golfvet slår, Och från porträttet stum den ene går4, Och för den andre bleknar aqvarellen5, Och sist från underbara toners verld6 Du rycker mästarn, bäst som strängen klingar, Musiken tystnar, och på hvita vingar

Hans ande börjar »Kevlaars pilgrimsfärd».

1 Bröchner, Theorell, m. fl.

2 Platen, Sprengtporten, Butsch, Genberg, m. fl.

3 Andersen.

4 Troili.

s Egron Lundgren. 6 Söderman.O död, som griper hvad vi älskat mest! Det är till dig vi gå vid minnets fest. Hur sträng du syns, vi bedja dig ändå: O död, oss lär att lifvets konst förstå!

Ja, hvad är lifvet? — För den ene bara Ett tidsfördrif bland glada maskers skara, En värdshusqväll, som tar omsider slut, När sist de granna ljusen släckas ut. Och för den sorgsne liknar det ett häkte, Befolkadt endast af ett uselt slägte; Af tid och rum är gallret i dess bur, Man slår sig blodig mot den hårda mur. För hånarn tycks det mest ett hospital, Der tidens narrar gå i brokig bal. Men för den fromme, som sin verld förstått, Är detta lif till sist en skola blott; Det är en skola, och den Högste der Oss tyder småningom vår själs rnystér, Och när den skolan slutas om en tid, Ej lifvet slutar, lifvet sjelft tar vid.238

Ja, hvad är lifvet här, hvad är vårt öde?

O svaren, svaren, I begråtne döde!

Det är en tafla, der hvartenda drag På duken målas af vårt eget jag; Men hvad vi gjort, ej fullt vi sjelfva röja, Det skyms alltjemt af det förflutnas slöja, Och först i döden brister töckenskyn, Och plötsligt står det Hela för vår syn, Och ingen prick på taflan mer är tom, Vi skåda allt, — och synen är vår dom.

I döde, I, som långt från jordens ö, Der vi i födseln omedvetet landa, Af andesegel öfver dunkel sjö

Förts bort till hamn, der inga drömmar stranda Och intet hopp i spillror brytes mer, Till hamn, som vinkar långt i fjerran vester Från tidens mödor och från tidens fester, I döde! Låt oss lära nu af Er!Vi ha fått nog af dagens klokhetslära, Som ordar städs om rättighet förnäm, Men mycket knappt om pligter och om ära, Af ytlig tvifvelssjuka, som, beqväm, Af fruktan att för mycket tro, till sist Har hvarje tro — och hvarje kärlek mist, Af ironin, som, kall och ofruktbar, Vill träffa allt, som fordom äradt var; Vi ha fått nog af jordens falska stöd, Ty menskan lefver dock ej blott af bröd, Och högre känslor flyga till vår barm, Som dufvor sväfva till sin fönsterkarm; För kung och land vår känsla flammar opp, Till korsets stam sig sluter än vårt hopp, Och på er graf, I döde, nu vi svära För Gud att lefva och för Nordens ära.

För Nordens ära! — O mitt fosterland! När månen skiner öfver Fyris' strand Och vintern svept i snö de dödes kullar Och dina Garlars vagn bland skyar rullar,Och allt är tyst, och vintergatan ser På dina fält och dina isar ner, Och någon stråle mildt ur molnens flor Sin darrning sprider in i kyrkans kor, Och i det bleka ljus, som glimtar fram, Den stora domen står så allvarsam, —

O fosterland, när nattens himmel lågar, Djupt ur din själ en sorgsen stämma frågar: »Ar kraften borta, hvarje känsla stum?

Har morgonstjernan fallit från sitt rum? Fins intet jern i berg och mannasinne? Har barnet glömt sin egen moders minne? Fins intet qvar af detta mod, som ställt En vall mot våldet förr vid Breitenfeld? At slumpens nåd I lemnen mina dar: Hvar är min här, hvar är mitt sjelfförsvar?

I kifven väl om sättet och om tiden,

Men stunden flyr — och snart min tid är liden.» Så hörs du klaga, moder för oss alla! Välan, välan — din lycka får ej falla, Din fria strand skall värnas än af män, Och nordanvinden sopar bort igenHvar småsinthet, hvart farligt vankelmod Och Nordens ungdom egnar dig sitt blod. Men snart bör ske hvad ej för sent må göras, Bland dagens split må Sveriges suckar höras, Att ej vår mor en gång vid minnets fest Må stå vid dörrn som en föraktad gäst!

Så var den maning, som jag hört i qväll Från högens famn, från dödens runohäll, De ädle dödes, som sin gerning gjort Och nått den milda andeverldens port Och må' vi lyssna till hvad minnet säger! Der ljuda röster från de stilla läger, Som kalla högt ur dvalans sköt en hvar Till kamp för allt hvad lifvet heligt har. Och stå de orden fasta i vårt sinne, Då ha vi värdigt firat Fädrens Minne.

Sång till minne af konung Carl XV

vid sorgefesten i Upsala d. 30 Nov. 1872.

Du sofver, konung Carl, den sista sömnen, Ej gafs Dig helsans dryck i fjerran land Och Sveriges kuster hann Du för att dö. Det fagra Ulriksdal i höstens dimmor Sig sveper, skylande sin stumma sorg, Och Fyrisvall, den minnesrika slätten, Ej skådar mer den konungsliga bild, Som sjelf har gått att öka våra minnen; Ej hörs din stämma mer i Odins lund Förtroligt blandas med de unges stämmor. —Du trifdes här. Med välbehag Du kom

Till patriarken med de hvita lockar*,

En bild af kraften, som med vishet trifs.

När våren kom med grönska öfver fälten,

Du trädde, sjelf en vår, i våren ut

Och Sveriges ungdom jublade omkring Dig.

Och samma ungdom samlar sig i dag

Med florbehängda fanor för att egna

Ditt vackra minne sorgens vördnadsgärd,

Ty Du var vår, hänsofne Sveakung!

Ja, Du var vår, ty Du, som vi, var ung.

Det gifs en kraft, som genomilar verlden;

Uti naturens lif den kallas vår,

Och manar sippor fram och bräcker isar,

I häfden slår den ut i hjeltedåd

Och blommar fram ur skaldens själ i sång

Till trots för de förnumstige, som mena,

Att våren är en odygd i naturen,

Ett furstligt ungdomsfel, som borde näpsas,

Henrik Reuterdahl.Att hjelten spiller dårligt bort sitt lif,

Att skaldens drömmar äro — endast drömmar.

Den kraften heter ungdom, och Du kände

Djupt i din fria själ dess himlaeld,

Och derför slog din puls. och brann din själ,

Och derför strödde Du på duken bilder

Och derför sjöng Du stormarna till ro.

För höga minnen klappade ditt hjerta; Vid spiselflammans sken i kungasalen Den stora forntid kom som andesyn, Och på den bro, den gungande, som byggs Af fantasien mellan tvenne verldar, Gestalter nalkades i hjelm och brynja, Och talade om underbara runor, Och stridens lurar ljödo doft ur töcknen, Och harpor klungo hjeltens lof och hur Den fallne lefver upp i Freyas salar Med kinden än bestänkt af valens dagg. Då sjöd i furstens inre sagans eld Och äfventyret ropade sin älskling:Ej vafurlågors sken på Hindarfjäll, Ej mörkrets troll i underliga hamnar Från ärans väg den djerfve skulle stängt Och ryktets sköldmö skulle han ha vunnit Vid farors hot, i Hildurs tidsfördrif, Förväget slösande sitt ädla lif.

Men annorlunda bjöd den magt, som sitter Och delar lotterna för hög och låg. Ditt rike blomstrade i lugn och lycka, Och sjelf Du främjade med lust och mod Den rosenkrönta fridens värf allena. Din spira blef ett ax, af kärna fullt, Och åkrar bergades och lagar gåfvos Och Angurvadel hvilade i skidan. En gång allena skalf det ädla svärd Och ville ut till skygd för grannens lada, Men striden var för ojemn för ditt folk, Och, hög och stark, men sörjande i djupet, Du stötte klingan ned tillbaka tankfullt, För statens kraf besegrande dig sjelf.Dock detta vemod såg ej verldens öga, Hon såg allena nöjets röda rosor, Men visste ej, att skymmande de täckte En rand af qval i Nornans kungaväf.

Och åren gingo, Frodefreden rådde

Och landet danade sig om i stillhet

Förutan hvälfningar och utan våld.

De gamla former gåfvo plats åt nya

Och riket ändrade sitt forna skick.

Du följde troget hvad din Fylgja sade,

Du lyssnade på folkets trägna böner,

Och tidens genius gick i ro sin gång.

Med vördnad såg Du på den fälda eken

Den väldiga, som skuggat våra fäder,

Men såg med hopp på telningen, som växte

Ur odaljorden upp för nya slägten.

Så stod Du, aktande på dagens tecken,

Till lynnet kraftig och ändå så vek

Och redo så till allvar som till lek,

Men ej till våld och allra minst till svek.Du var af galliskt blod. Bland drufvokullar,

Inunder sydlig himmels milda värme,

Med utsigt öfver hvita Pyrenéer

Var ättens ursprung. Men hur fort ändå

Hon blef planterad om i svenska marken
Och trifdes väl och slog de starka rötter
I jord som fylls af fallna kämpars ben
Och lemningar af gamla bautastenar!
Carl Johan kom med svärdet och sin son,
Omsusad än af höga bragders dån,
Och stakade för Nordens brödraland
Den dolda framtid ut med dristig hand:
De tvenne folken skulle evigt stå
Förenta fast, sjelfständiga ändå,
Två hjeltebarn af adalboren ätt,
Det ena aktande det andras rätt.
Hans vise son, en tänkare på tronen,
För alla tidens stämmor hade öra,
Hans tysta väsen brann i renad låga
För hvarje mensklighetens stora fråga;
Vid arbetslampan grubblande han satt
Och tänkte för sitt land så mången natt,Och tanken smög kring Sveriges dal och fjäll
Till torparns stuga och till fångens cell. —
Och Du, vår döde herre, efter Oscar
Tog arf och fick den gamla Wasaspiran;
Du kom så stolt, med fursteliga later,
En hög gestalt, som sagan skildrar stundom
De ädle drottar i den höga Norden,
Och dock så mild och folklig, blid och vänsäll.
Ja, svensk Du var till märg och ben. I purpurn
Du stod ej otillgänglig för de ringa
Och hörde blott på afstånd spridda röster
Ur djupa dälder, röster, hvilkas mening
Otydligt tränger fram i slottets gångar.
Nej, ut Du trädde bland Ditt fria folk
Med fryntligt löje, sol i blick och hjerta;
Ej skrädde kungen ord, då in han kom
I bondens stuga, helsande den gamle
Med ärligt handslag och med vänlig fråga
Om äng och åker och öm årets äring

Och raske sonen, som i hyddan växte
Att sköta om en gång de ärfda tegar.
Soldaten smektes som ett barn, der butterOch genomredlig på sitt torp han satt,
Och summan blef att konungen vardt älskad,
Som få ha älskats sedan Carols dagar,
Och att hans hela slägt blef landet kär.
Den slägten, Sverige, är din kärlek värd,
Den grott med dig och du med den tillsamman!
Den vet, att folket ej är till för kungens,
Men konungen för folkets skull, och derför
Kan folket se förtroligt upp till tronen.
Låt glesa röster sorla hvad de vilja,
Kannstöpande i mörkret sina läror
Om nya, bättre, lyckligare dagar,
Då kung ej fins och intet fosterland
Och intet eget hem, der ärfda seder
Och stilla vanor knyta lyckans ked.
Låt svärmarn hållas! Svenska folket känner,
Att det och kungen äro gamla vänner,
Att helig är det gamla Manhems strand
Och heligt sagans arf och hemmets band,
Och att vår frihet värnas bäst ändå
Af kungaskölden med tre' kronor på.Så värnade Du om ditt land med lag
Din korta, solbelysta lefnadsdag,
Du, som i ro hos höge fäder hvilar.
Sof ljuft, o konung! Sångens tärna ilar
Med varma tårar och med tysta fjät
Till kungagrafvarna bland svärd och lansar
Och böjer knä och egnar sina kransar
At dödens och åt kronans majestät.
Bland alla blommor ger hon främst en lilja
Så silfverhvit som Urdarbrunnens våg:
Den liljan är en bild af flärdfri hög,
Af svekfritt sinne och af ädel vilja!
Hon skimrar mildt och bär ej törnets tagg,

Din ande lik, som aldrig kände agg,

Men ljuft hon stänks af tacksamhetens dag

Och hviftar renande försoning öfver

Hvart jordiskt fel, som himlens nåd behöfver

Ja, godt Du ville, mycket ock Du vunnit, Men ett är öfrigt, som Du icke vann, Hur varmt Du kämpade, hur oaflåtligt Du sökte än att föra det igenom;Ty tusen hinder lade sig emot.

I fredens dag Du ville lugnt bereda

Ditt ädla land för stridens hårda lek,

Ty ingen vet när blodröd hane gal,

Och ingen vet de runorna, som ristas

I ödets koppartaflor öfver folken.

Du vann ej målet, ridderliga hjerta!

Men målet måste vinnas, om ej Sverige

Förlora skall sin aktning för sig sjelft.

En dag skall komma, gamla fosterland,

Då män i vapen gånga på din strand

Och alla, alla stå med bröst i låga

Och rustade och redo allt att våga,

Och landets blomma, Svearikes hopp,

En härdad, fri och vapenöfvad tropp,

En lefvande och mägtig vall af jern

Ogenomtränglig står till hemmets värn.

Då komma tillförsigt och mod och helsa,

Då är det vardt att lefva, ty man vet,

Att man har rätt och äfven magt att lefva; —

När vinterqvällen kommer då som förr,

Med tusen stjernor, när det stolta norrsken252

Kring polen gnistrar och i vilda skogen Bland hvita drifvor furuträden knarra, Då blickar Carl från vintergatan ned Och gläds åt Svea, som i pansar hvilar, Och helsar Sveriges ungdom, klädd i stål: Då har den döde kungen nått sitt mål.Johan Way.

Sof, du åldrige med silfverhåren Och med hjertat silfverrent och godt! Se, jag lägger på den svarta båren Sakta några vårens sippor blott.

Ej att mäta granskande hans ära Nalkas jag den gamles öppna grift, Ej att pröfva hvad i verk och lära Han har gjort med pensel eller stift.Ack, vår lefnad är ett utkast bara, Är en skizz, som ej fullbordas här: Kännare, ditt halfva bifall spara, Stanna vördnadsfull, och tig och lär!

Se, den gamle från Carl Johans tider, Som på dagens möda lagt sig ned, Han var med en gång i heta strider, Dagens lejon, der ej du var med.

Han var med, när Europa förde Jättekamp med tidens störste son; Han var med, när dunderguden körde Med Cardell de tunga åskors dån.

När han sedan lemnat krigarstråten, Stod han ständigt trägen vid stafflit, Lika kry och hurtig och belåten Som i elden förr vid batterit.Tusen planer korsade hans hjerna Halft på allvar, halft till tidsfördrif. Tomma nöjen ej han sökte gerna, Sysselsättning var hans hela lif.

Nämn ej griller alla egenheter, Nyck ej allt, som mot din vana svär! Menskolifvet går på konstig meter, Enahanda endast döden är.

Lugnt och stilla gingo till det mesta För den gamle målarn lifvets dar, Och af taflorna den allra bästa Hederns bild i gubbens hjerta var.

Högsinthet hans enkla väsen röjde, Ärekänslan i hans bröst ej sof, Ej sitt knä för dagens gud han böjde, Ej han slafvade i Mammons hof.256

Han är borta. O, hur rikt sig målar För hans öga nu den Högstes tron! Klart han ser i evighetens strålar Dödlighetens transfiguration.Frithiof Rydén.

Farväl, farväl! Till jordens sköte sluten Du hvila skall så stilla och så kallt, Och nu är sorgen flydd och glädjen njuten, Och du är stoft. O broder, är det allt?

Och har den slocknat, denna milda låga, Som värmde ofta våra kulna dar? Och är på menskoandens högsta fråga Den öppna grafven då det enda svar?258

O nej, jag vet, det spirar upp ur gruset Ånyo, lifvet ur sitt gömda frö, Jag vet att lågan är ett barn af ljuset Och det är evigt, och det kan ej dö.

Med smärtan och bekymren snart förtrogen,

Med toner du dem döfvat mången gång,

Men under tiden blef du tidigt mogen,

Och nu du är, der språket sjelft är sång.

Du hann ej färdas till de södra länder Och andas helsa i den ljumma vind, Du fick i stället se de sällas stränder Och evig vår förfriskar nu din kind.

Den våren fläktar bort hvar jordisk svindel, Förklarad ungdom strålar ofvan skyn; Se, banden brista, lossad är den bindel, Som skymmer här odödlighetens syn.259

Farväl, farväl! — De flyktat, orons stunder, Det trötta hjertat sina slag ej slår. Farväl, farväl! — De susa, Edens lunder, Och palmer vinka: evigt godt nytt år!August Sohlman.*

Du mörka djup, som menskofröjder söfver, Säg, hvi du gjöt din hemska bölja öfver De käras stöd, hvad stoltast hemmet såg! Du falska våg!

Du vreda vind, som brusar öfver fjärden,

Du barnet tog, som föga sett af verlden,

Du blekte mannens helsofulla kind,

Du vreda vind!

* jemte en tioårig son omkommen genom drunkning.261

Och furen föll och telningen tillika, Det späda bröstet qväfdes och det rika, Och femti år och tio bergats der Som tid ej är.

Men minnet hviskar: o hör upp att klaga! Hans själ var närd af nordens hjeltesaga, Och för din ära stod hans själ i brand, O fosterland!

Må skilda domar gå från skilda läger! Må tankar skifta! Men vårt hjerta säger: För nordens sak han stred med manlig arm Och eldad barm.

Han vägde ej med krämarvigt allenast Hvad svenska sinnen ega bäst och renast: Vår odlings helgd, vårt trygga sjelfförsvar Hans sträfvan var.Och derför heder öfver detta minne! Sof ljuft i kullen, slumra tryggt derinne! Vid sidan af ditt barn från vågors strid Sof ut i frid!

Men hvad skall trösta makan, som står åter, Och denna ljufva syskonring, som gråter, I sorgens natt en häck af rosor små Med dagg uppå?

Blott En det kan. Jag vill en krans blott binda, En ringa krans, och rundt om stenen linda. Af vattenliljor och cypress den är: Den vissne der!

Och jag vill sjunga: hvilan är nu hunnen Och stormen slut och faran öfvervunnen, Landkänning gifven af det fasta land, Af löftets strand.Och jag vill sjunga, djup, son, sorgen sofver, Du har den, vaggat mildt och vänligt öfver

Till fridens hamn, som dödlig blick ej såg!

Du lugna våg!Minnesruna öfver A. J. Ångström

vid den Nordiska festen i Upsala 1875.

När vinterqvällen lågar med norrskensljus Och Garlavagnen tyst öfver himlen skrider Och intet mer är öfrigt af dagens brus, Då vakna vackra minnen från flydda tider.

Och alla dem, som frejdat sin fosterjord, Men under gångna året i döden föllo, Dem prisar trogna minnet i åldrig nord Och vittnar segerstolt, hur de profvet höllo.Och en af dem sig väljer i qväll min sång, Att ge en ringa, vissnande krans åt griften; Bland nya solar rör sig väl nu hans gång, Men täljas må härnere med fog bedriften.

I höga norden lefnadens, ljus han såg, Och barnet trifdes der mellan furustammar, Det hörde bruset der ifrån elfvens våg, Det hörde slagen der ifrån smedjans hammar.

Och styf, som tallen växer i nordanskog, Den unga kraften växte till lifvets möda; Med malm i djupet ynglingens hjerta slog, Hans hog blef frisk som stupande forsar flöda.

Hans mål stod fast: han sett dem oryggligt stå Mot storm och svall, den mägtiga klippans hällar. Hans mål stod fast: han sett, hur på himlens blå Hon ståndar, polens stjerna, i vinterqvällar.

Och blyg, men lugn tillika, han skred framåt Att pejla dessa djup, som naturen eger, Och rakt på saken gick han å törnig stråt Förutan prål och krus till en manlig seger.

Om sträf han stundom syntes och allvarsam Och obekymrad jemt om hvad flärden önskar, Dess bättre! Sträf är furen med barrig stam, Men midt i vinterdrifvan ännu han grönskar.

Från dagens tomma äflan, som tiden lång Det viljeslappa slägtet alltjemt försvagar, Han såg till djupt förborgade krafters gång, Från tingens yta såg han till tingens lagar.

Den gyllne sol, som simmar i rymdens haf, Till hvilken folk ha bedit och skalder diktat, I brutna strålar svar på hans frågor gaf Och har för tänkarns öga sitt inre biktat.O fröjd att följa gungande ethervåg

Och le åt menskodomar och menskofunder!

O fröjd att långt från larmande nöjens tåg Betrakta stum det blånande fästets under!

Han såg ditupp och djerfdes att spörja der Det hvalf, som öfversålladt af facklor hänger,

I hvilken nejd den mägtiga stjerna är, Mot hvilken solsystemet ur fjerran svänger.

O hvad beräkning, fin som ett slipadt stål, Hvad tanke, ljus och klar som den unga dagen, Hvad vilja, seg att verka för fattadt mål, Hos denne enkle man med de skarpa dragen!

Det var hans konst att finna för tingens gång En form, en lag, om aldrig så djupt begrafven, Att binda kraftens Proteus med andens tvång Och till naturens chiffer att spåra klaven.Och ryktet växte. Äran med lager kom.

Han tog den mot, men lade den snart vid sidan:

Det var ej bifallskransar, han kämpat om,

Blott sanning var hans sträfvan och hans förbidan.

Men der vid Seinens strand och vid Themsens våg De stolta städer trona — en hvar ett rike —, Der mins man länge svensken med kraftig hög, Bland vetenskapens furstar en kung och like.

Nu är han borta. O, der som forskarn går I fria rymder nu invid ljusets härdar, Hvad ser han? Sälla nejder af evig vår? Hvad hör han? Stjernesången från alla verldar?

Han ser, att evig kärlek är tingens lag, Kring hvilken andar kretsa och solar hvälfva, Han ser, att menskotanken till sist är svag Och för den Högste skapelsens krafter skälfva,Att tingens glans är skuggan af himlens ljus, Att färgen bleknar af på den klara solen Och stjernehärens fägring förbyts i grus Inför Hans sken, som råder på kungastolen.

Den nyktra Sanning kanske försonad går Med Dikten der på eviga fröjders stränder, Och sångens rosor smycka den vises hår Och glob och lyra hvila i samma händer.

Ja, der skall klarhet enas med rikedom

Och känslans djup till vetandets ljus sig närma,

Ty der är lifvets knoppande ros i blom

Och samma kraft derofvan är Ljus och Värma.

Men, granbevuxna, älskade fosterland, Du sluter huldt hans saga i troget sinne: Han spred i lifvet glans öfver Sveas strand, Och derför vårdar Svea hans ädla minne.Nu qvällen sveper floret om berg och dal, Och solen, som han älskade, gått till hvila, Men solig står i häfdernas marmorsal Hans bild alltre'n, och vida skall namnet ila.

Och hvart det ilar, äradt man skall det se, Och godt det vittna skall om den gamla jorden, Som sett Berzelius födas och sett Linné, Den fjällbekrönta, sagobesjungna Norden.Till H. M. Konung Oscar II.

Helsning af den studerande ungdomen vid Upsala universitet våren 1873.

Live puré, speak true, right wrong, foliow the King Else, wherefore bom?

Tennyson.

Skuggorna vika. Strimman i öster Bådar oss än en gryende dag. Hör du de unga lärkornas röster, Som morgonen prisa i lekande slag?Hoppet fyller de unges sinne, Mötets festliga stund är inne. Konung af Sverige! Ynglingars ätt Hyllar Dig glad på sagornas slätt, Och röster doft ur högarna ljuda: Välkommen Dig hopp och minnen bjuda.

Var helsad till den stilla bygd, Der framtid gror i forntids skygd, Der lärosalar rundt omkring Den gamla domen stå i ring!

Här minnet bor. Ur grafvens famn Det kallar månget älskadt namn Och låter flydda andar än Bland yngre slägten gå igen.

Du hör dess susning mången stund Bland kronorna i Odins lund; Det häfdens gåtor Dig förtror, Der Wasa sofver i sitt kor.I månens skimmer än du ser De store vandra upp och ner. Bland sina blommor går Linné Så enkel och så from som de.

Men Geijer lyssnar än i dag På hvarje tidens andedrag; Som barnet och den vise ler, Han ler, då något godt han ser.

Men töcken hölja pannans rund Och harmen sammandrar hans mund, När slägtet vill med dårligt hopp En stat i

molnen bygga opp.

Här friden bor. Mot åldrig mur Förgäfves smattrar regnets skur, En dyning blott mot klippan slår Af stormen, som på hafvet går,Men här i denna stilla verld Man fostras upp till vikingsfärd, Till lifvets kamp, och seglarn lär Sig djupets hemligheter här.

Här hoppet bor. En yster vår Förväget här i blomning slår, Det unga hjertat står ej still, Det klappar så det sprängas vill.

Och anden kämpar med sig sjelf, Och hvit af skum är lifvets elf, Hon bräcker vall, hon spränger dam: Till hafvet, hafvet vill hon fram.

Till tankens stilla ocean Den unga floden styr sin ban; Hon kan ej, vill ej hvila ut, Förr'n sanningen hon nått till slut.Studentens hjerta står i brand För konung och för fäders land, Och om oss himlen styrka ger, Den styrkan egna vi åt Er!

Och detta ungdomsglada hopp, När steg det mera eldigt opp, An nu, då mildt ditt öga ser På våra unga drömmar ner?

Din kronas glans är mild och huld, Hon lyser ljuf som skördens guld, Hon glimmar ej af blod och brand, Men kärfven likt i Svealand.

Gud signe Dig i kamp och frid, I lycka vidrig eller blid, Vid åskans hot, i solens sken, Vår höfding och vår ögonsten!Din väg är ärofull och svår, På skeppets lyfting kungen står, Han käns af tusenden igen Och lyser främst bland frie män.

Och nordanvinden spelar kring Nordmannadrottens kämparing. Baneret svajar. Farans hot Går fursten leende emot.

Till kamp det bär mot lögn och flärd, Mot söndringsandan i en verld, Mot splitets magt, som lossa vill Hvad lag och minnen bundit till.

Gud signe drakens stolta gång

I arialjus och fogelsång!

Gud signe din regeringstid

Med korn och kärna, fröjd och frid!Men skulle dagen någon gång Dig kännas mödosam och lång, Och lifvets höjder strös med snö Och alla rosor vilja dö,

Och ärans rymd Dig kännas kall Och bittert lyckans glädjesvall, Och denna längtan tändas opp, Som ej har gränser för sitt hopp,

Den längtan, som Du ofta känt, När sångens eld ditt inre bränt, Den längtan, som till intet trår Förutom Gimles unga vår, —

O, kom igen, o, kom en stund Och hvila ut i Odins lund: Kan hända gläds Du än en gång Att lyssna till de unges sång!Konung af Sverige! Nornorna råda, Häfderna gömma lifvets bedrift, Saga med djupa ögon skall skåda Menniskoödens bleknande skrift.

Ingen Svithiods framtid spanar, Men vårt hjerta dess lycka anar, Håller det blott i eviga dar Fast vid sitt enda, säkra försvar: Den frihets eld, som tid ej försvagar, Den pligt, som ej kränker svurna lagarTill Johan Ludvig Runeberg på hans 70:de födelsedag.

Helsning från Upsala studenter.

Till det oförgätna landet bortom Bottenhafvets våg Går af önskningar och böner vördnadsfullt ett festligt

tåg; Hvad de unge ljufvast drömde, allt hvad hjertat kände

bäst Sända de som tack till sångens sjuttiåra tempelprest.Står ej sångartemplet färdigt på »det öde Finlands skär»,

Bygdt af dig åt höga magter, hvilkas tjenst du vårdar

der? O så låt det unga Sverige, på hvars språk din stämma

går, Fläta några enkla blommor i den gamles silfverhår!

Djupt ur Finlands egna klippor tog du diktens urgranit, Och om fosterjordens tjusning talar verket bit för bit; Men — hvad underbar förtrollning! — sånggudinnans

milda hand Gaf åt allt ett marmorskimmer från det gamla Hellas'

strand.

Hur de fina ådror grenas, blånande som Saimens våg, Svällande, som tankar svälla djupt i mästarsångarns

hög! O hur skimrar ej det hela i en dager grekiskt varm, Som de underbara känslor skimra mildt i skaldens

barm!Hur den höga gudaboning skiner mot en himmel

blå! Se, hur aftonsolen smeker gafvelgrupperna derpå! I den ena tronar Fjalar, gråe konungen i Nord, I den andras midt Leontes står vid Dikes altarbord.

Nordens ära! Ej du glömmes, medan Sverige än

har män,

Ej så länge fria hjertan klappa i dess bygder än.

Ej så länge malm det finnes än i berg och tungomål,

Ej, så länge Sverige finnes, kan det glömma Fänrik

Stål.

Hör, de klinga, dina toner! Vilja vi vid Fyris strand Sjunga, hur vi Sverige älska, o då sjunga vi »Vårt

land »; Hvarje nordisk tärna känner dessa himlaburna ljud, Rodnar älskande med Hanna, "suckar med furst Wold-

mars brud.Se, det skymmer sedan länge i den svenska sångens

lund, Våra store längesedan somnat i den långa blund, Våra mästare ha skridit i det tysta, djupa ner, Och de gudavigda harpor — ingen kan dem stränga

mer.

Men från minnets aftonhimmel, der de höge ha sin

gång,

Lyss, det klingar som en helsning der till dig en bättre

sång!

Till din hydda, fader, skådar en befryndad stjerna ner

Och bestrålar glad din ära. Och den stjernan är Tegnér.

O, en gång om stormen kommer, hafvet rodnar som

i blod

Och det hotar att förblekna, våra fäders mannamod,

Skola du och Frithiofssångarn, strålande från himlens

famn,

Svenska diktens Dioskurer, lysa oss till ärans hamn.

Till Domprosten Doktor Torén*

d. 10 Nov. 1873.

Välkommen hit, välkommen till de unga, Som komma och som gå på dessa stränder, Flyttfoglar lika uti flygt och sång! Välkommen, fader! Tvenne lustrer redan Ha gått som böljor till ett fjerran haf Och vaggat hopp och drömmar med i skummet Se'n först du kom att leda denna skara, Som ljuset såg i samma nejd som du. Vårt ord ej väger mycket, men vi ville Ett tack dig bringa för den tid, som flytt,

* i Stockholms Nations namn, vid en fest, gifven med anledning deraf att Domprosten Torén då i tio år varit dess Inspector.Och fira hjertligt fest i dag åt minnet På denna tysta aftonstund med dig. En sådan stund är som en helig punkt Vid något åldrigt tempel mellan ekar, Der misteln spirar, och hvartenda ord, Som hjertat ropar, väcker upp ur dvalan Förflutna minnens tusen ekoröster, Mångdubbelt tonande kring gråa fjäll, De ödets berg, som forma menskodälden Och stänga af vår lilla verld från andra, Der högre, himmelska gestalter vandra. Och ljudet af de dödes sång ibland Med ekots dallring blandas efter hand: Så bjuder forskarn, han, hvars lampa re'n Fick tidigt blekna ut i solens sken*, Så bjuder han, hvars lott det blef att dö Med sina löjen djupt i vintrig sjö**, En vänlig helsning till vår krets i qväll Från sälla andars stjernomgjutna tjäll, Så taga de i dag i festen del, Och Minnet susar i vårt strängaspel.

* Kristian Claeson. ** G. A. Gottman.Du kom, som vi, ifrån den fagra stad,

Romantiskt ljuf och lekande och glad,

Der midt bland nordens ofruktbara skär

En yppig fägring sina blommor bär,

Och stolt, med böljans speglar vid sin sida,

Hon slumrar, vår förtrollande Armida.

O när i undersköna solnedgångar

Vid klockors ljud man dagens afsked fångar,

Och yra vindar från den svala ström

Besjunga lifvets korta sommardröm,

Och qvällens skimmer strös kring alla torgen

Och Lejonbacken och Tessinska borgen,

Och menskoskaror röras af och an

Med allt sitt qval och nöje om hvarann,

Och milda dagrar milda skuggor jaga,

Då är det hela som en luftig saga,

Och hjertat jublar: o hur skön hon är,

Vår Mälardrottning vid de arma skär!

Der flöt din barndom, här din mannatid Med sina fröjder och besvär och strid,Och här du hamnade i ro till sist Som lärare och som evangelist. Och i den unga krets, der sjelf du stod En gång som yngling, full af eld och mod, I dag som föresyn och stöd du står, Men i ditt inre blommar samma vår, Och lika lifligt hjertats strängar slå, Och samma yngling är du nu som då.

Haf tack för allt! I dig vi vörda fått Ett bröst, som våra känslor väl förstått, Ett hjerta, som för alla räcker till Och knappast sjelft vet af, hur väl det vill, Humaniteten, ej i formler stöpt, Men lefvande, förandligad och döpt, Fördragsamheten, som vill se i allt Ej blott till ytan, men till tingens halt Och, rädd att såra, aldrig, aldrig sårar,

Men har åt alla leenden och tårar, Ömtålig, skygg att sjelf sitt värde röja, Men genomskinlig i sin milda slöja,Den slöjan, som hon valde för att få, Af ingen märkt, med tröst och lindring gå Och stilla mången tår, den ingen ser: Du gaf oss detta allt — och ännu mer!

Det gifs en stund, som alla haft ibland,

Då dimman skingras öfver löftets strand

Och hjertat skälfver, andens orgel klingar

Och bönen lyfter hvita dufvovingar

Och öfver lifvets äflan och besvär

En altarduk sig breder, ren och skär,

Och ropet går: »betungade och arma,

Jag vill i evigheter mig förbarma!»

Då faller jordens herrlighet tillsamman

Och smälter bristande i offerflamman,

Då vissna blommorna i jordens lunder,

Palatsens flärd och kojornas går under,

Och stjernehären mister allt sitt sken,

Och herrlig är den Evige allen.

Men anden svindlar — ty sin skuld han vet —

För den Allsvåldiges oändlighetOch söker bäfvande alltjemt en vän, Som kan förmedla jord och himmel än.

Och se, han kommer vid serafers psalmer,

Han kommer mild vid sus af Edens palmer,

Och ängslan flyr, den darrande får tröst

Och lutas mot den törnekröntes bröst

Och hviskar blott: blif när mig, ty det lider

Väl snart till skymning och till mörka tider!

O hvem af oss, hur än i tvifvel dränkt, Hur än i skiftande bestyr försänkt,

Har icke detta känt och mer ännu, Vår älskade, vår ädle vän, när du,

I templet evighetens härold vorden, Förkunnar himlens vilje öfver jorden? Då välla orden fram ur hemlig grund Och känslan tyckes darra på din mund Och söker stormande i slag på slag Att rycka med sig hvarje sjelfviskt jag, Och störtar stupande i strida strömmar Djupt ur en själ, som för de fallne ömmar.Så ger du all den eld ditt hjerta har Och har ändå så outtömligt qvar, Du låter, tjenare i Herrans hus, Ditt väsen låga som ett altarljus Och, kämpande att mörkret öfvervinna, Ditt rika hjerta brinna och förbrinna.

Haf tack för allt, och låt de unge än I många år få helsa dig som vän Och höra än till varning, fröjd och tröst Din starka, djupa, känslofulla röst!Till Professor G. Svanberg'

d. 11 Juli 1875.

Så blid och vänlig som ditt sinne Och helsad mildt af foglars slag, Den elfte Julis dag är inne, Din verksamhets halfsekeldag. Se, årets alla skördar gunga Och gälda odlarns flit med godt: Så ser du mogna hos de unga Hvad under långa år du sått.

* vid hans 50-åriga jubileum såsom det astronomiska observatoriets prefekt.Förklarad för ditt öga strålar I dag din lefnads strid och lust; Hur vänligt aftonsolen målar Den lugna däld, den svala kust! Ur dina minnens helgedomar En stilla vesperringning går, Och jubelkransens sommar blommar Bland vintern i den gamles hår.

Om i den kransen tacksamheten En blomma lindar, säg ej nej! Hon är den ringaste på vreten Och heter blott förgät-mig-ej. Hon säger: tack för all din möda, Tack, att du outtröttlig var De svaga krafterna att stöda Och, en gång stödda, hålla qvar!Hur mången fråga klar du redde, Der härfvan trasslig var förut, Hur mången vilsen blick du ledde Till rätta målet fram till slut, Hur mot de unge redobogen Du varit har och är det än, Hur varm, hur hjelpande och trogen, Du ädle, faderlige vän!

Den vetenskap, som ofvan jorden Till rymdens verldar lyfter sig, Sitt nya tempel högt i norden Har vunnit, gamle, genom dig! Der har i nattens tysta stunder Du spejat upp till stjernors här Och forskat ibland fästets under Och känt den Evige dig när.För lärosätets frejd och heder, För odlingens och vettets skygd, För allt, som ljus och väl bereder Åt Sveriges äldsta odalbygd, Du kämpat raskt och oförtrutet Och sällan stannat af försagd Förrän du lyckligt hunnit slutet Af någon börjad mannabragd.

Ej under att ett hjerta känner Sig väl i denna stilla nejd, Der forskningen sin vinge spänner Till flykt från stundens larm och fejd, Der allt hvad hoppet skönast bådar Och allt hvad rikast minnet gaf Man leende tillsammans skådar Som blommor kring en kämpagraf!När Sommarqvällen floret hänger Kring slätten ut och dag är all Och endast Sagas stämma tränger Från Odinslund och Fyrisvall, Och kanske tempelklockan klingar Farväl ät timmen som förgår*, Hvars är den själ, som ej får vingar, Det bröst, som icke högre slår?

När aftonvindens vinge sofver Till nattens slummer trädens blad, En tyst förtrollning hvilar öfver Linnés och Geijers gamla stad, Och fridens engel tittar sakta Igenom rutan stunden lång Till dig och ser dig stum betrakta De gyllne himlablossens gång.

* ——-—squilla di lontano

Cbe paia piangere il giorno che si muore.

Dante.Så må i lugn och trefnad nalkas Din rika lefnads vackra qväll, Der du af lagerns skugga svalkas I ditt, i vetenskapens tjäll! Ned till sin vän de se, de ljusa, De klara stjernor utan tal, Och endast milda vindar susa I ålderns lugna Tempe-dal.

Din välgångsskål! Från dagens tunga O låt en stund oss hvila här! Och töm pokalen bland de unga! Till dig den Hebes helsning bär. Gudinnan hviskar: glad jag finner Hur ung din ande känner sig Och hur, som förr, ditt hjerta brinner För Minnets döttrar och för mig.Helsningssånger i samfundet S. H. T. I. Till Edvard Bäckström

18 74.

Han är ej död, Latonas son; han bor Ännu som förr i sånggudinnors kor. Fast Delphi föll och Klaros' lund ej mer Den höga bild i marmorskimmer ser, Han lefver än. I skaldens hjerta flammar En helig eld i lönlig tempelkammar; Ur djupet hörs oraklets röst igen Och Pythia darrar på sin trefot än.Det är hans lag, som än beherrskar tingen Hvarhelst en högre känsla lyfter vingen, Han står ännu i morgonljus ibland Och blickar tänkande vid källans rand; Men komma monstren, sticker draken opp Ur nattens sköte hundrahöfdad kropp, En helig harm i gudens anlet skiner Och kogret rasslar, silfverbågen hviner.

Som barn du redan hölls af guden kär, Du rörde tidigt vid de gyllne strängar; Vid blommors doft från mjuka örtesängar Du kände sångens vaknande begär. O mins du än de daggbegjutna lunder, Der känslan njöt de första morgonstunder Och dikten kom så plötsligt som ett under, Och pilten låg vid mossig häll så varm Med den förtrogna lyran på sin arm? De mörka furor susade i vinden Och gamla sagor vimlade kring linden,Violen såg dig ljuft i ögat in Och sade: älska du som jag och brinn! Och Ensamheten huldt i dalens famn Dig lärde tusen visor utan namn.

Och mins du sedan dessa glada åren, Då hit du kom och jublade i våren? Det sjöng ur hjertats alla fogelbon, Då isen flöt sin väg vid Islandsbron, Och lifvet var en första Maj, som gick, Ett solbegjutet, flyktigt ögonblick.

Välkommen åter till de gamla ställen! Hur många bilder hägra ej i qvällen! Hur månget minne hviskar: »tack för sist! Du kom igen: vi trodde det så visst!» Och dessa alla bringa genom mig Ett gladt välkommen, ungdomsvän, till dig.Och denna krets af glada och af unga,

Till tack för allt hvad godt din sång oss gaf,

Har några lagerqvistar brutit af

Och räckt dig dem och sagt: far fort att sjunga,

Sjung ut ditt hjertas älskansvärda dröm,

Far fort att sjunga, ren som förr och öm!

Och sångens gud ur lagerskogars famn Dig vinkar mild och ropar dig vid namn. Han är ej död, Latonas son. Han bor I hvarje bröst, som på det sköna tror.

2. Till Viktor Rydberg

1876.

Ej för jordens låga fröjder,

Ej för rosengördlad flärd

Klang din stämma. Tankens höjder,

Ljusets oskuldsrena verld

Lockade din fria färd.En jungfrulig snö betäcker Alpen, der din stig går opp. Högre, högre den sig sträcker; O hur skimrar bergets topp, Målet för din andes hopp!

Ödslig färden syns för mången, Hvilkens fot vid början slant, Men du fann den vackra Sången, Bäst du gick på stalpens brant, Stå som alpros vid dess kant,

Vådlig färden är, och neder Mången föll i djupen der, Men en blåögd engel leder Den, hvars själ ej fläckad är Af de jordiska begär.Den har rätt att allting våga, Hvilkens blick är ren och klar, Den har rätt om allt att fråga, Som en tro i djupet har På det Godas himlasvar.

Slaget vid Lund.*

I.

Det hägrar i dag ur drifvor och is

Ett minne, som stärker och gläder;

Det kommer så friskt på nordmannavis

I vinterligt bitande väder

Och helsar från frejdade fäder,

Det kommer i kyller till sönernas lag

Med stridernas ärr i de herrliga drag.

* vid den minnesfest, som år 1876 firades af Lif-Regementets trenne corpser på årsdagen af slaget vid Lund.Då ljuder revelj. Det samlas en här

Af bilder från blodiga banor,

Det höres ett sus båd' fjerran och när,

Det hviner i fladdrande fanor

Med Lutzen och Clissow till anor.

Hör, trummorna hvirfla ur grafvarnas rund,
Trumpeterna smattra om slaget vid Lund!
Hvem kommer så ung, så kraftig och stum
I spetsen för ryttaretrafven ?
Blott seger han vill, men annars ett rum
Bland döde i Riddarholmsgrafven;
Han svänger sin snöiga glafven,
Han kramar så hårdt om dess fäste sin hand:
Det gäller att frälsa båd' krona och land.Hvem täljer, o Karl, din ensliga hog,
Der hjeltebeslutet uppstiger,
Din herrskareandes slumrande våg,
Der nordan än rufvar och tiger?
Ditt lif du åt mödorna viger
Och skådar orubbligt i ögat ditt mål
Och kläder ditt innersta väsen i stål.
Och dagen vardt het bland hugg och bland skott;
Kring Helgonabacken det smäller,
En rodnande färg ha drifvorna fått
Och vildare drabbningen sväller,
Och vunnits den hade ej heller
Om Lif-Regementet ej stått som en mur
Och tagit det värsta af kulornas skur.O, Bielke! Ditt namn förblekna ej skall,
Ditt rykte skall strålande svinga,
Ty konungens krona, som nickat till fall,
Du tog på din frälsande klinga,
Som faran ej kunde betvinga;
Med hjeltesqvadronernas glesnade led
På döden du skådade trotsande ned.
Den kom, den höll på att krossa din tropp,
Som kämpat i timma på timma;
Då dammar af snö en hvirfvel opp:
I aftonens rosiga strimma
Brillant och hans ryttare glimma,
Han kommer, den unge, de trogne till värn
Med kinder i lågor, med sinne af jern.Och leken sig vänder; fienden flytt.

Ej längre kanonerna dåne,

Och svärden må hvila! Natten har grytt

Och vinterns allvarliga måne

Belyser det härjade Skåne,

Der blågula svenskar, som stupat och blödt,

Af såren ha färgats som danskar i rödt.

Han lyser ur skyn så strålande klar,

Lik hoppet, som åter sig tänder

I sinnen, som tviflat om framtidens dar

På Sveriges välsignade stränder,

Han lyser på värnade länder,

Men blodigt med skenet sig mänger ibland

Det fladdrande skimret af Valkärra brand.Vid hästarnes tramp den segrande rad

Mot Lund sin kosa nu tager.

Med spiror och gaflar Absalons stad

Sig kröker i skälfvande dager,

Som månen kring nejderna drager;

Men bägaren väntar vid brinnande ljus

På okände segrarn i biskopens hus.

II.

Ej till prål med fädrens strider

Ha vi samlats denna dag,

Ej till skryt med svunna tider

För en flyktig stunds behag;

Men i efterverldens sinne

Bör en forntids bild stå opp,

Ty ett folk förutan minne

Är ett folk förutan hopp,

Och hvad tryggast stunden njuter

Ur det flyddas marker skjuter.Tvenne sekel flugit redan Sedan Lundaslaget var, Och de bleknat längesedan, Aschebergs och Spegels dar. På de fält, som vittnen blifvit Till den elfte Karls bedrift, Höstens skördar ofta skrifvit Gyllene försoningsskrift. Regnbågslikt utöfver Sundet Spänns nu fosterbrorsförbundet.

O hur mycket då oss bjuder Att med tacksam hog och from Lyssna till den röst som ljuder Nu ur minnets helgedom! Välden ramlat, ödet fälde Mången byggnad stolt af år, Men det gamla Svea välde Grundadt i graniten står, Och vid ärfda fadersgården Gästvänskap har dörravårdenDet är sant, att vidt vi farit Och att nu vi vändt igen; Det är sant, att hvad vi varit Vi i allt ej äro än; Det är sant, att trängre, trängre Tomten blef kring stugans dörr Och att Östersjön ej längre År vår insjö nu som förr, Men från Norge klinga orden: »Är ej jag din broder

vorden?»

Gjutes ej ur fridens käril

Ymnighet på fälten ned?

Lågar ej på hemmets äril

Stilla dygders offerved?

Har ej Lagen värnat låsen

På vår tysta lyckas port?

Stiger röken ej från åsen

Lugn och klar, som förr den gjort?

Får som svalan ej vårt sinne

Bygga bo vid tempeltinne ?Sverige, gamla örnanäste,

Sverige, ärans fosterbygd,

Odalfrihets bergafäste,

Hem för kungatrohets dygd!

Se, i dag med sonligt sinne

Arfvingar af fädrens kall

Sitt tvåhundraåra minne

Lägga på din fotapall:

»Med Guds hjelp» vår lösen åter,

Som vid Lund, förnyad låter.

Oförbrunnen frihetslåga, Oförsvagad kungatro, Kraft att allt för äran våga Och för fosterbygdens ro, Hoppet att ett folk, som eger Sådan häfd som Sverige har, Har en underpant om seger, Blott det vårdar sitt försvar: — Detta är det testamente Bjelke ger sitt regemente.III.

Stolt till kamp mot halfva verlden följdes våra fäder åt, Norrskenslika brunno svärden på de tusen striders stråt. Lif af mödor! Död i ära! Vexlingar af fröjd och fall! Riddarspel, som vådligt lyktats vid ett skott från

Fredrikshall!

I bedriftens kor, der alla sköldar tala högt om bragd, Der den stora hjelteåldern på sin sarkofag är lagd, Låt i dag en vakt oss hålla! Kan väl någon undra på Om en tår vid dessa minnen skymtar i vår ögonvrå?

Heliga och dyra fanor! Ädla, vördade banér! Låt oss dröja andaktsfulla en högtidlig stund hos er! I en snäckas skal förnimmes hela hafvets vågmusik: Så ett haf af ära susar, fanor, i er minsta flik!Narva flyktat som Pultava, segrar flytt som nederlag: Men när Minnets stämma ljuder mäktig denna högtidsdag, Glimma lägereldar plötsligt för vår blick ur fjerran fram Och vid fältkanonen blickar karolinen allvarsam.

Upp, dragoner, upp, husarer, grenadierer! Alla tre Må vi våra stolta minnen denna dag vår hyllning ge! För vår syn i dag ur skyar Bielkes hjelteflock sig rör: Må vi tre, som ärft dess ära, ge den skaran vår honnör!

Trenne grenar upp vi sköto från gemensam, kraftig rot, Och vi trotsat åskors viggar och vi trotsat stormars hot. Bröder! Om vi skildes sedan åt sitt håll en hvar, än se'n? Våra grenar blifvit stammar — roten är den samma än.Denna rot, af blod bevattnad från gemensamhetens år, Än i dag så stark som fordom oeh så full af safter står, I en stund så skön som denna väl vi känna en och

hvar: Roten är den svenska äran! Hon är räddad, hon är qvar.

Och när långt från flyktig äflan, långt från skiftande

bestyr Högt på Minnets silfvervinge denna dag vår tanke flyr, Vi oss tycka gamla vänner, som ha råkats nu igen, Och vi ropa till hvarandra: Bielkes gossar lefva än.

Och i aftonrodnans dager från de flydda hjelteår Skimrande och hög och fager Regementets ära står. Så i qvällens timme glimmar darrande från topp till topp Öfver fjäll med trenne kammar flydda dagens helsning

opp.

Och kring bergets alla branter ljuder Hoppets höga röst: »Nordens söner, hållen samman! Vården flamman i

ert bröst! Detta folk får aldrig falla, aldrig kufvas denna trakt, Der så underbara minnen gå i stjernenätter vakt.»

Med det samma aftonhimlen blänker klart af facklor

full,

Karlavagnen gnistrar plötsligt fram ur skyn med hjul

af gull,

Och på Nordens öden skådar i den djupa nattens stund

Sträng den store samfundsordnarn, segerkonungen

från Lund.Epilog.

Till min farkost.

Lilla snäcka, återsegla! Gladt från täflingsfärden drag Dit der hemmets öar spegla Sig i blå arkipelag!

Vänlig kåre seglen fyller, Tempellunders pinjeträn, Dem en aftonglans förgyller, Rosiga dig vinka hän.Någon stöt och någon läcka Har du fått, jag vet det nog. Var ej stolt, min lilla snäcka: Mångens jakt förbi dig drog.

Tacklet, snodt af känslans röda, Drömmens gyllne silkeståg, Rispats upp vid färdens möda På den mångbesökta våg.

Hem, att mera fast dem vira, Tills du kanske än en gång Nya lekar dristar fira Vid den skälmske Zephyrs sång!

Ila hem att dig förtöja

Från din seglings kamp och lust!

Ila hem att stilla dröja

Invid fantasiens kust!Der bland klassiska ruiner

Skall du åter hemta last

Af oliver och af viner,

Trygg en stund för vindens kast!

Der en laddning skall du taga Omigen af ungdomshopp! Framtidsdrömmar, forntidssaga Tag ombord på däcket opp!

Kanske snart vi åter våga Oss förtro åt vind och sjö Och till täfling åter tåga Från vår undangömda ö.INNEHÅLL.

Sid.